

Sovyetler yeniden iki sınıf asker daha silâh altına çağırdılar

Finlere göre Sovyetlerin zayıfatı 50 bin ölü, 200 bin yaralı, 10 bin esir

İtalyan gönüllüleri Helsinkiye vardılar, İspanyadan da gönüllüler sevkedilecek

İngiltere de harb malzemesi gönderdi

Son muharebelerde Finlerin iğtinam ettikleri Sovyet kamyonları

Londra 11 (Hususi) — Sovyetler, Finlandiya harbine devam edebilmek için yeniden iki sınıf asker silâh altına çağır-

Felâketzedeler için Fatih'te evler tutuluyor

Dün akşama kadar İstanbulun nakdî yardım miktarı 720 bin lirayı geçti

İstanbul milli yardım komitesi dün öğleden sonra vali ve belediye reisi Lutfi Kırdarın riyasetinde toplanarak davet edilen eshabı emlakın teberrü taahhüdlerini tesbit etmiştir.

Dün komiteye gelerek yardım taahhüdünde bulunanların taahhüd ettikleri miktar 25 bin lirayı geçmiştir.

Dün akşama kadar İstanbul mıntaka - (Devamı 2 inci sayfada)

Yeni romanımıza bugün başladık

Cennetlik Günahkârlar

Günahkâr bir kadının anlattıkları

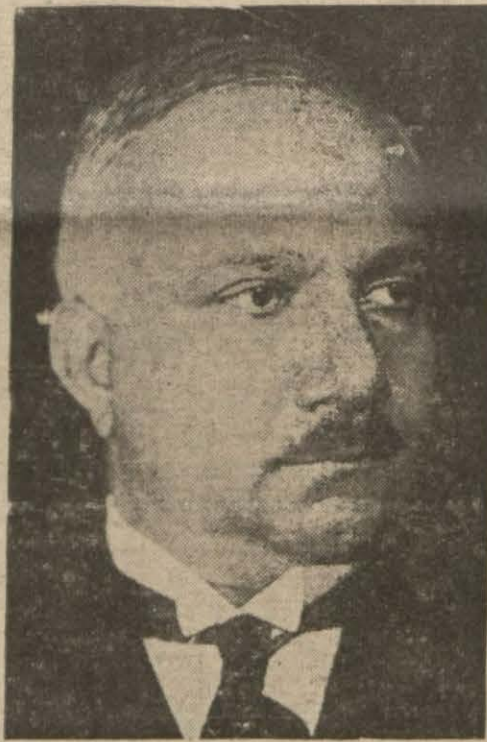
Yazan: Nusret Safa Coşkun

Mevsimin en güzel eserlerinden biri, çok beğeneceğiniz bir tahlil, aşk, ızdırab ve macera romanı...

(Bugün 6 ncı sayfamızda okuyunuz!)

Millî iktisadî koruma kanunu

Dün Parti komisyonu Başvekilin huzurunda bir toplantı yaptı

Recep Peker (Yazısı 2 nci sayfada)

İcra ve iflâs kanununda tadilât

Hükümet yeni lâihayı Meclise verdi

Ankara 11 (Hususi) — İcra ve iflâs kanununda yapılacak tadilât hakkındaki kanun lâihası hükümetçe Meclise verilmiştir. Kanunun 70 kadar maddesinin tadilî teklif edilmektedir.

(Devamı 2 inci sayfada)

Sümerbank Umum Müdürlüğüne Bürhan Zihni tayin edildi

Ankara 12 (Hususi) — Sümerbank umum müdürü Nurullah Esad Sümerin yüksek mürakabe heyeti azalığına tayini ve banka umum müdürlüğüne Ticaret

(Devamı 8 inci sayfada)

Tanınmış bir muganniye ismini değiştirdi

Tanınmış muganniyelerimizden Mah-mure Şenses, adliyyeye müracaat ederek, isminin değiştirilmesini talep etmiştir. Mahmure Şensesin bu müracaati aslı-

(Devamı 8 inci sayfada)

Dün de yeniden zelzeleler oldu

Ordu Valisinin telgrafı: "11 bin ev yıkık,,

Karadenizde şiddetli fırtına yüzünden vapurlar Giresun limanına uğrıyamıyorlar

Yardım işleri gün geçtikçe düzeliyor

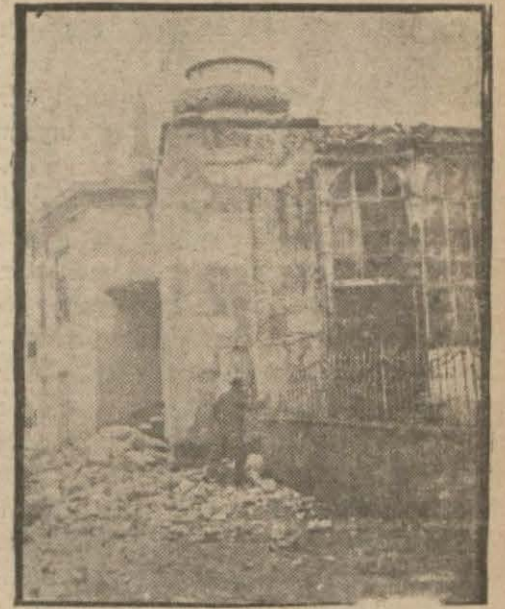
Giresun 11 (Hususi surette gönderdiğimiz muharrimizden) — Ordu valisine çektiğim telgrafa şu cevabı aldım:

«On bir bin ev yıkık. Mes'udiyeye katırlar yollandık.» demiştir.

Karahisarda bulunan Şişli Şifa Yurdu müdürü Rifat Hamiye telefon ettim. Bana şu cevabı verdi:

«— Kereste istiyorum. 100 yataklı bir hastane ve 500 kişi için de bir aşhane açtım. Alucrada pek çok ağır yaralı var. Bu yaralıları Karahisara ge-

(Devamı 8 inci sayfada)

Samsunda zelzeleden minaresi yıkılan bir cami

Her tarafta şiddetli bir soğuk hüküm sürüyor

Estonyada hararet derecesi sıfırın altında 41'e düştü, Rigada soğuktan ölenler var

Şimdiye kadar görülmemiş hararet tahavvülleri hakkında bir ilim adamımızın gazetemize beyanları

Memleketimizde hâlâ yer yer devam eden ve büyük zayıfat ve tahribata sebep olan zelzele ve seylâblarla bazı heyelânlar sırasında dünyanın diğer yerlerinde de gayritabii hâdiseler cereyan ettiğine dair haberler alınmaktadır.

— Moskovadan verilen ve dünkü gazetemizde neşredilen şimdiye kadar görülmemiş hararet tahavvülleri de bu meyanadadır.

Dün bu haber etrafında malûmatına müracaat ettiğimiz memleketimizin ta-

nınmış ilim adamlarından biri bize şunları söylemiştir:

— Bu haberlerin doğruluğu hakkında Avrupa meteoroloji istasyonlarından malûmat alınmadıkça ve bunlar hakkında bilinmesi lâzım gelen bazı mütemmim ilmi cihetler bilinmedikçe mütalea serdetmek doğru olamaz. Eğer denildiği gibi Buz denizinin şimali garbisinde esen bir sıcak dalgası harareti sıfırın üstüne çıkarmışsa, bunu kaydedilmemiş bir hâdiseye olarak telâkki edebiliriz. (Devamı 8 inci sayfada)

Edebiyat âlemimizde kaldırılan kazan

Genç şair ve ediblerin tasfiye edilmelerini istedikleri eskiler

On yedi meşhur şairle romancının artık yazı yazmamaları isteniyor

Şair Halid Fahrinin en güzel «eser»lerinden biri olan oğlu Gavsî Halid Ozansoy, yeni intişara başlıyan bir gazetede bir fıkra yazarak eski edebiyat nesli aleyhine kazan kaldırdı. Gavsî «Tasfiye lâzım..» başlığını taşıyan bu fıkrasında kocaman bir dava gövdesini kucaklamış ve eskileri topyekûn inkâr etmiş bulunmaktadır. Genç şair hülâsaten diyor ki:

— Eskiler - elyevm yazı yazan şöhretler - hiçbir işe yaramamaktadırlar. Eski-mişlerdir, san'at ve zevk ölçümünde tasfiye lâzımdır. Bütün eski san'atkârlar yerlerini yenilere ve yeni zevke bırak-malıdır.

İstidatlı ve cevval şairin bu fıkrası her tarafta muharririnin boyunu fersah fersah geçen bir alâka ile karşılandı. Eskiler kendilerini, kuruldukları şöhret postlarından çalyaka kaldırmağa çalışan bu küçük cihada pek ehemmiyet

(Devamı 8 inci sayfada)

Genç şair ve romancıların tasfiye için tertib ettikleri kara liste

Hergün

İtalyan siyaseti
İnkışaf yolunda

Ekrem Uşaklıgil

Son 24 saat içinde radyo ve telgraf siyasî hâdiselerin muhtemel inkışafı üzerinde düşünün için yeni muhakeme ufukları açabilecek mahiyette iki haber getirdi.

Bu iki haberin birincisinden öğrendik ki; İtalya hükümeti Macaristana muhtemel bir Rus taarruzuna karşı garanti vermiştir. Macaristana; bir Rus istilâsı önünde kalacak olursa silâh kuvvetile yardım edecektir.

Fakat bu haber dün gece radyoda tezkib edilmiştir.

İkinci habere öğrendik ki; İtalya hükümeti kara yolundan Finlandiyaya yollanmış olduğu tayyare partisinin Alman toprağında tevkif edilmiş olmasını Alman hükümeti nezdinde protesto etmiştir.

Bu dakikada bilinmeyen tek noktada her iki hâdisenin de manada ve mahiyette genişliğinin derecesidir. Yoksa işte iki aydan fazla bir zaman oluyor ki, Romanın gazetesi ve radyosu hemen her gün Sovyet ordusunun Balkanlara doğru akmasına lâkayd kalamıyacağı söylemektedir, İtalyadan Finlandiyaya kara yolu ile gönderilmiş olan tayyare partisinin Almanya'da tevkif edilmesi hâdisesinin üzerinden de bir ay geçmiştir ve bu bir ay içinde iki hükümet arasında bu mesele münasebetile birçok konuşmalar yapılmış olması tabiidir. Her iki hâdiseye de eskiden, gözönünde idi, biliniyordu. Bu dakikada dahi bilinmeyen kısım bu iki eski hâdisenin ehemmiyetlerini ve şümüllerini ne dereceye kadar genişletmiş oldukları noktasıdır. Evet bu noktayı bilmiyoruz. Fakat bu noktayı henüz kat'iyetle öğrenememiş olmamızın mukabil bu iki hâdiseye bize bazı hakikatleri hatırlatmamış ve yeni muhakeme ufukları açmamış değildir.

★

Siyasî tarih; Avrupanın büyük faciayı henüz göze almamış olduğu devirlerde sulhu korumak için yapılmış olan en büyük tegebüsü muhakkak ki, Alman - Fransız dostluk beyannamesinin neşrinde bulacaktır.

Bu beyanname 6 Birincikânun 1938 de Pariste Fransız ve Alman hariciye nazırları arasında imzalanmıştı.

Fransız hariciye nazırı beyannamenin akdinden bir hafta sonra Fransanın Berlin, Londra, Brüksel, Roma, Barselon sefaletlerine bir tamim yolladı. Bu tamimde Fransız - Alman beyannamesinin akdi münasebetile Pariste Alman hariciye nazırı ile yapılmış olduğu mülahakatları anlatıyordu.

Bu tamimde şöyle bir cümle vardır:

«Mösyö Ribbentrop bana İtalya - Almanya ve İngiltere - Fransa gibi ayrı ayrı iki devlet manzumesinin mevcut oluşunda dört devlet münasebatının armonize edilmesine mâni teşkil edebilecek hiç bir şey görmediğini söyledi. İtalyan - Alman siyaset birliğinin esasını bölşevizme karşı mücadele teşkil ediyormuş. Mösyö Ribbentrop bana ağızdan ağıza söylememekle beraber hissettirdi ki, Berlin - Roma mihverine ştedilebilecek başka gaye yoktur.»

★

Alman hariciye nazırı Alman - Fransız beyannamesinin neşrinde sonra Berlin'e dönmüştü. Orada Fransız sefirle muhtelif mülahakatlar yaptı. Hariciye nazırı hep aynı fikri müdafaa ediyordu. Fransanın Berlin sefiri Mösyö Coulandre tarafından 7 Şubat 1939 tarihinde Fransa hariciye nezaretine yazılmış olan raporda şu satırlar vardır:

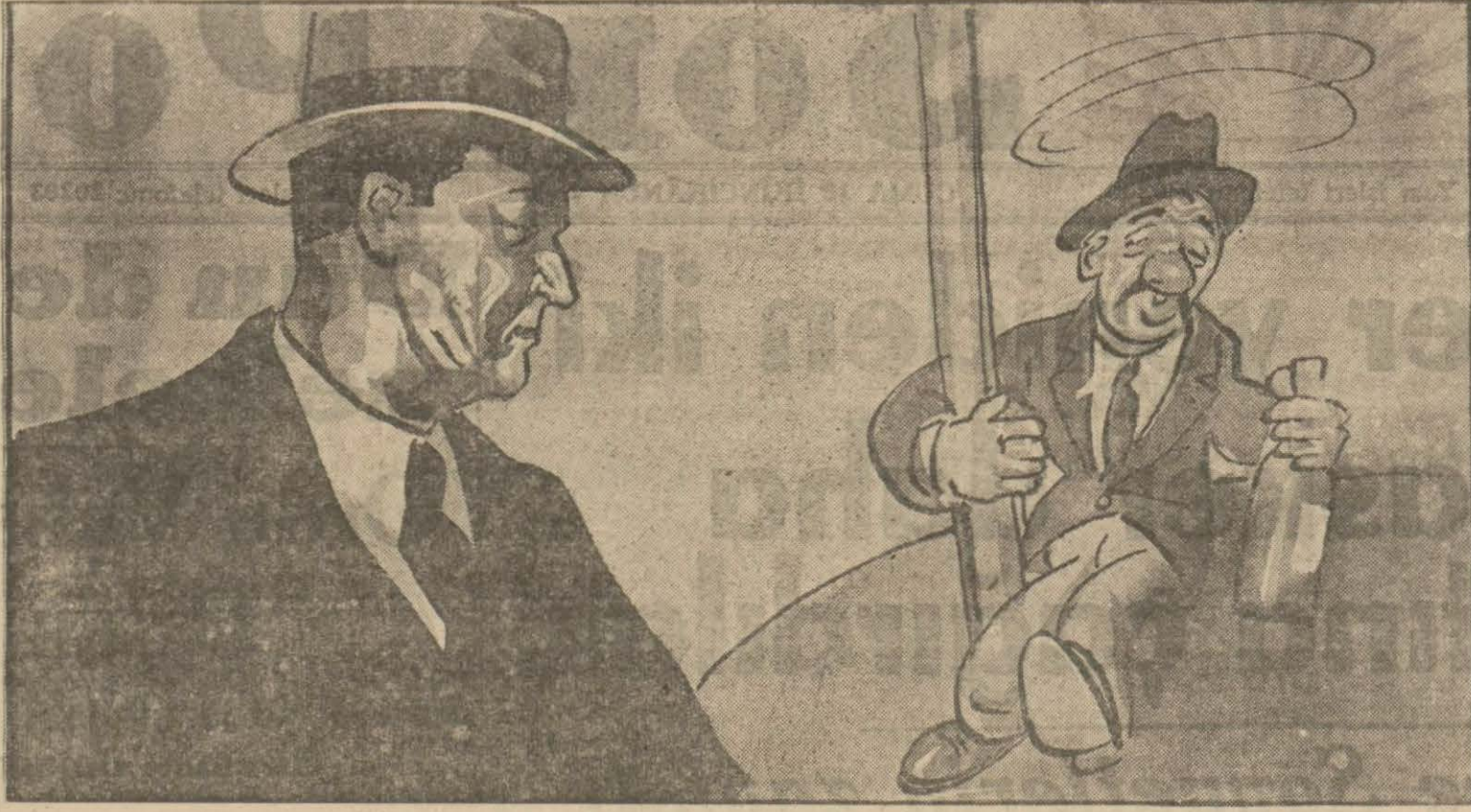
«Ribbentrop'a konuştum. Bana şunları söyledi: «Bizim haricî sahada takip ettiğimiz hedef ikidir. Birincisi antikomintern paktından istifade ederek bütün vasıtalarımızla bölşevizme karşı koymak. İkincisi de müstemlekelerimizi geri almaktır.»

★

Tarihe dikkat edelim: Sovyet düşmanlığını din haline getiren Almanyanın can düşmanlığından can dostluğuna geçişini ayıran müddet ancak 6 aydan ibarettir. Almanyayı bir uçtan ötekine atan saiki araştırmayı tarihe bırakalım, bugün muhakkak olan nokta şudur: Alman - İtalyan dostluğunun müsterek Sovyet

Resimli Makale:

≡ Bir mukayese ≡

İradesine hâkim olan ile olmiyan adam arasındaki fark sarhoş ile ayık adam arasındaki farka benzer.

İyi düşünmek, iyi karar vermek çok mühim bir haslettir, fakat iradesizlik yüzünden kararını tabbik edemezsen hasletin sıfıra iner.

SÖZ ARASINDA

Dünyanın en zengin
Kadını ve kocası

Dünyanın en zengin kadını - rından Amerikalı Doris Duke'nin yaşıklı ve genç kocası Cromwell, Amerikanın Kanada sefirliğine tayin olunmuştur. Amerikanın Kanada elçiliği iki senedenberi münhal bulunmaktadı. Madam Cromwell'in babası bütün kral idi. Havay adalarında, Nevyorkta, Rud adasında ve Amerikanın müteaddid şehirlerinde evleri, sayfiyeleri ve mülkleri vardır.

Resimde bu kadının sefir olan kocasını görüyorsunuz.

İngiltere bankasının 10
milyon lirası

İngiltere bankasının son haftalık bilançosunda «harice verilen» ler hesabında on milyon İngiliz liralık bir yekün fazlalığı görülmüş, bu paranın hangi devlete verildiği anlaşılammıştır. Alâkadarların tefsirlerine bakılacak olursa bu para, Çekoslovakya'ya vâdedilen 10 milyon İngiliz lirasıdır. Ve şimdi de Finlandyalılara verilmiştir. Fakat hâdiseye gizli tutulmaktadır.

Bir batında dört çocuk
doğuran kadın

Mısırda İsmaba Şebata isimli bir Arab kadını, bir batında dört çocuk doğurmuştur. Bunların dördü de kızdır. Bundan evvel de bir batında üç çocuk doğuran kadın 25 yaşındadır. Kocası bir hamurkârdır. Günde 30 kuruş tevmiye ile çalışmaktadır. Yeni doğan kızlarına, kral Faruğun hemşirelerinin, isimlerini vermiş, onları Fevziye, Faize Faika, Fethiye ile adlandırmıştır.

düşmanlığında kuvvet alan temeli sarılmıştır. Sarsıntı devam ediyor ve her geçen gün aralarına biraz daha menfaat ayrılığı sokuyor. Bununla beraber siyaset dünyasının muhtelif cereyanları henüz kat'i ve nihai mecraya girmiş olmaktan uzaktır.

Ekrem Uşaklıgil

Hergün bir fıkra

14 - 20 - 45

Saat beşi eli geçe, köprüden Kadıköy'e hareket eden vapurun yan kamarasına bir adam girmişti. Kendinden evvel kamaraya girmiş olanların bakışlarından birbirlerini iyi tanıdıklarını anlamıştı. Kendilerini orada yabancı hissetti. Fakat bir kere girmiş olduğu için çıkmadı, bir yer bulup oturdu. Ötekilerden biri:

— On dört!

Dedi, hep birden güldüler, bir başkası:

— Yirmil!

Dedi, gene hep birden güldüler. Bir başkası da:

— Kırk beş!

Dedikten sonra gene güldüklerini görünce merak etti, yanındaki sordu:

— Affedersiniz, bana merak oldu. Aranızdan biri bir rakam söylüyor, hepimiz gülüyorsunuz. On dört, yirmil, kırk beş gibi rakamların güllü-necek nesi var?

— Size anlatayım, bu gördüğünüz kimseler hep arkadaşız, senelerden beri bu vapurun yan kamarasında seyahat ederiz. Birbirimize birçok hikâyeler anlatırdık. Hikâyeleri o kadar fazla tekrarladık ki, yeniden telrarlamak güç geliyor. Hepsine birer numara koyduk. İçimizden biri bir hikâyeyi hatırlıyor, numarasını söylüyor, biz de hikâyeyi hatırlayıp gülüyoruz.

Sel baskınında ikiz
doğuran kadın

İspanyada Sevillede Guadalkebir nehrinin taşması üzerinde şehir baştan başa su altında kalmıştır. Bu sırada sel min-takasındaki evlerden birinde bir kadın ikiz doğurmuştur. Çocuklarla anası kurtarılmıştır.

Şrapnel adının aslı

Burada şrapneli izah edecek değiliz, şrapnel isminin nereden geldiğini bildireceğiz. Şrapneli icad eden adam Shrapnell adında bir İngiliz topçu binbaşısıdır. İspanyaya karşı olan harberlerde şrapneli icad etmiştir. Ve Wellingtonun ordularında ilk defa olarak bunu kullanmışlardır.

1940 in yeni
Bir modası

Kukulete yalnız İstanbulda değil, dünyanın her köşesinde revaç bulmaktadır. İsviçrede Senmoriste kış safasına çıkıncaklar resimde gördüğünüz gibi kukuletalı kürklerle giymektedirler.

Villiam Powele yirmi
yaşında bir kızla evlendi

Sinema san'atçıları içinde pek mühim bir mevki işgal eden William Powell 6 Kânunusani'de Diana Lewis adında yirmi yaşında bir aktrisle evlenmiştir. Bu aktris tamamilen meçhul bir kızdır. Eddie Cantor'un yakında çevirecek olduğu «Dört küçük anne» filminde oynamak üzere angaje edilmiştir.

Uzun bir hastalıktan sonra henüz ayağa kalkan William Powell bir film çevirmeğe başlamıştır. Bu sırada, yani tam altı hafta evvel bu kıza rastgelmiş ve ona delice âşık olmuştur. Diana Lewis Williamın üçüncü karısı olacaktır.

San'atçının, böyle habersizce hele kimse tarafından tanınmamış olan bir aktrisle evlenmesi Amerikada büyük bir heyecanı mucib olmuştur.

Felâketzedeler için
Fatih'te evler tutuluyor

(Bastarafı 1 inci sayfada)

sında felâketzedelere yapılan nakdi yardımın yekünü 720,847 lirayı bulmuştur. Dün komitede tesbit edilen taahhüd yekünü bu miktara dahil değildir.

Yalnız dün İstanbul vilâyet muntakasında 38,141 lira teberrü temin edilmiştir. Bunun 19,362 lirası İstanbul Kızılay mümessilligi tarafından toplanmış, Beyoğlu kazasında 9146 lira, Beşiktaşta 1025 lira, Üsküdar'da 43 lira, Kadıköyde 275 lira, Adalarda 94 lira, Eminönünde 6210 lira, Bakırköyde 151 lira, Eyübdede 54 lira, Fatih'te 1561 lira, Beykoz'da 64 lira, Silivri'de 134 lira, Şilede 17 lira yardım temin olunmuştur.

Şehrimize gelen felâketzedelerin işkân ve işeşi işle meşgul yardım komitesi dün de faaliyetine devam etmiştir. Vali muavinini Halûk dün Sirkeçideki göçmen misafirhanesine giderek, buradaki felâketzedelerin ihtiyaçları ile meşgul olmuştur. Ankara merkez millî yardım komitesi şehrimize gelen felâketzedelere yapılacak yardıma sarfedilmek üzere ilk olarak 20 bin lira göndermiştir.

Felâketzedeler için komite tarafından Fatih semtinde evler tutularak tefriş edilecek, misafirhanedeki felâketzedeler bu evlere yerleştirilecektir. Felâketzedelerin giyecek ihtiyaçları tamamen temin olunmuştur. Felâketzedeler hamamlarda yıkattırıldıktan sonra eski elbiseleri almış ve kendilerine yeni çamaşır ve elbise verilmiştir.

Dün bazı aileler vilâyet komitesine müracaat ederek felâketzede çocuklardan kimsesiz olanları manevî evlâd olarak almak için müsaade istemişlerdir.

Dün zelzele mntakalarından şehrimize yeni felâketzede gelmemiştir.

Havas Ajansının yardımı

Ankara 11 (A.A.) — Havas ajansının Ankara bürosu, hareketiarz felâketzedelerine bir yardım olmak üzere, yardım komitesi adına 100 lira teberrü etmiştir.

Millî iktisadî koruma kanunu

Ankara 11 (Hususî) — Millî iktisadî koruma kanununu tetkik edecek Parti komisyonu Receb Pekerin reisliğinde teşekkül ederek çalışmasına başladı. Başvekil ve vekillerin huzurunda bugün yapılan toplantı geç vakte kadar devam etti.

Komisyon hükümete verilecek salâhiyetleri birer madde halinde çerçevelemektedir. Bu proje yakında Meclise verilecektir. Bu suretle bu projenin Meclisin kış tatilinden evvel kanuniyet kesbetmesi temin edilecektir.

İcra ve iflâs kanunu da tadi at

(Bastarafı 1 inci sayfada)

Mucib sebebler lâyahısında yeni tadi projese şimdiye kadar mevcut mevzuata biraz daha idâveler yapıldığı ve mevcut bazı hükümlerin değiştirildiği, alacaklılar lehine bazı hükümler vâzolunduğu bildirilmekte ve tadiller şu suretle hulâsa edilmektedir:

A — Ödeme emri tebliğine lüzum kalmaksızın ilâmların icrası.

B — Merci hâkimine inkâr olunan imza üzerinde tetkikat yapmak salâhiyetinin verilmesi.

C — Tetkik merciinin inkâr olunan imzayı tetkik ederek itirazların muvakkaten ref'ine karar verilmesi.

D — İstihkak davalarında icranın devam veya taliki hususunda mercie salâhiyet itası.

E — İflâs idarelerinin kararlarına karşı iflâs dairesine itiraz hakkı tanınması.

F — Müddetlerin tevhidî.

TAKVİM

İKİNCİKÂNUN

Rumi sene 1385	12	Arabi sene 1383
Birincikânun 80	Rosmi sene 1940	Kânun 66

CUMA

GÜNEŞ		Zilhicce		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	25	5	89	5	89
2	25	12	80	12	80

Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	22	14	47	16	00	13
V.	7	21	9	48	13	1	88

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Genç istidadlar, eski nesil addettikleri Reşad Nuri, Yahya Kemal, Fazıl Ahmed, Akagündüz gibi edip ve şairleri inkâr ediyorlar. Bu bahis üzerinde konuşurken bir arkadaşımız:

— Fuzuliyi, Şinasiyi, Nef'iye, Nedimi inkâr etmiyor -

lar mı?

Diye bir sual sordu. Bir başka arkadaş:

— Hayır, diye cevap verdi, bu saydikların eserleri henüz yeni harflere çevrilmemiştir. Bu yeni istidadlar da eski harfleri bilmezler.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Alman tayyareleri dün İngilterenin muhtelif mintakalarında uçtular

Tayyareler ilk hamlede birkaç bomba attılar, halk hava muharebesini merakla seyretti

Londra 11 (Hususî) — Alman tayyareleri bugün, harbin başlangıcındanberi ilk defa olarak, aynı zamanda İngiliz aedalarının muhtelif mintakalarına akın etmişlerdir.

Bu tayyareler, şimalî İskoçya sahillerinden itibaren Themese nehri mansabına kadar uzanan bütün arazi boyunca uçmuşlardır.

Düşman tayyarelerine karşı derhal harekete geçen İngiliz hava dafi topları, Almanları uzaklaşmağa mecbur etmiş ve İngiliz avcı tayyareleri de düşmanı takibe koyulmuşlardır.

Sahilde birikmiş olan halk, İngiliz ve Alman tayyareleri arasında cereyan eden muharebeyi merakla seyretmiştir.

Düşman tayyareleri ilk hamlede birkaç bomba atmışarsa da, hiçbir tahribat yapmamışlardır.

Alman tayyareleri, dönüşleri esnasında Norfolk açıklarında bir ticaret gemisine hücum etmişlerdir. Gemi batmamış, fakat atılan bombalardan yangın çıkmıştır.

Yeni Alman tayyarelerinin plânları
Londra 11 — Daily Express gazetesi, yeni Messerschmidt'lerin plânlarının ar-

tık kimsenin meçhulü olmadığını yazmaktadır. Bu tayyarelerin son derece süratli oldukları malumdur.

Aynı gazete ilâve ediyor:

1 — Bu tayyareler, saatte 365 mil süratle İngilterenin her hangi bir noktasına yapacakları taarruzda Alman bombardıman tayyarelerine refakat edebileceklerdir.

2 — Bu tayyarelerde 2 ikiz top vardır. Bu sayede mitralyözlerin endahat menzili haricinde kalmak suretile bombardıman tayyarelerine taarruz edebilirler. Fakat manevra kabiliyetlerinin fazla olmaması ve toplarının ağırlığı bunların Splitfire ve Hurricane tarafından kolayca avlanmalarını intaç edecektir.

Messerschmidt 110 un mürettebatı iki kişiden ibarettir. Pilot, öndeki iki topu ve mitralyözünü kullanabilir. İki mitralyöz kumanda eden topçu, pilotun tam arkasındadır. Tayyarede 12 silindirdir iki benz motörü vardır. Her biri 1150 beygir kuvvetindedir.

400 galon benzin alan depoları kurşun işlemecek surette yapılmıştır. Messerschmidt tayyareleri, azami süratleri olan 365 mille ancak 820 mil mesafe katedebilir.

Lehistan'da gizli askeri bir teşkilât meydana çıkarılmış

Vilna 11 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Polis dün gizli bir Leh teşkilâtı keşfetmiştir. Çok geniş olan bu teşkilâtın hedefi, askeri tarzda teşkilatlanmış bir Leh hareketi vücude getirmektir. Evlerde yapılan araştırmalarda gizli telsiz verici postaları da bulunmuştur. Şimdiye kadar 60 kişi tevkif edilmiştir. Bunlar arasında Vilnadaki eski Leh üniversitesi profesörleriyle Pat ajansının eski müessesili de bulunmaktadır.

Kütle halinde

Paris 11 (A.A.) — Pat ajansı tarafından tebliğ edilmiştir.

Almanlar tarafından Poznanya, Pomeranya, Silezyadaki Leh ahalisinin sürülmesi kütle halinde görülmemiş bir vahşetle yapılmıştır. Birçok vahşet vak'aları kaydedilmektedir.

Menemencioğlu Sofyada

Sofya 11 — Bulgar ajansı bildiriyor:

Fransadan Ankaraya dönmekte olan Türkiye Hariciye Vekâleti Umumi Kâ-tibi büyük elçi Numan Menemencioğlu yanında maliye müdürlerinden Celâl Said ve diğer şahsiyetler olduğu halde, bu akşam saat 22.25 te Sofyaya gelmiştir.

Sofyada 2 gün kalacak olan Menemencioğlu garda Kral namına başmabeynci Gruef, başvekil ve hariciye nazırı Köseivanof, hariciye umumi kâ-tib vekili V. Altinof, protokol müdürü Şişmanof ve polis müdürü Tanef tarafından karşılanmıştır.

Keza, Yugoslavya, Fransa, İtalya ve Romanya elçileriyle Yunanistan maslahatgüzarı istasyonda hazır bulunmuşlardır.

Türkiye elçisi Berker bütün sefaret memurları ile birlikte gara gelmiştir.

Bu akşam Türkiye elçiliğinde misafirler şerefine bir akşam ziyafeti verilmiş, garda hazır bulunan şahsiyetler yemekte hazır bulunmuşlardır.

Yarın başvekil Köseivanof, Menemencioğlu ile maiyeti şerefine bir öğle ziyafeti verecektir.

Maraş hükümet konağında yangın çıktı

Maraş 11 (A.A.) — Dün sabah hükümet konağında nufus dairesinin soba bolarları esmekte olan şiddetli rüzgâr dolayısıyla çıkararak düşmeleri üzerine bir yangın çıkmış ise de derhal yetişilerek söndürülmüştür. Yangın nufus dairesinin tavani kısmen yandıktan soara söndürülmüştür.

Mühim hasar yoktur.

Graf Spee ile çarpışan İngiliz kruvazörünün battığı tekzip ediliyor

Buenos - Aires 11 (A.A.) — D. N. B. Pampero gazetesinin iyi malûmat alan bir membadan öğrendiğine göre cenubî Atlantikte Graf Spee zirhlisile yaptığı çarpışmada muharebe harici kalmış olan İngiliz Exeter kruvazörü Malonines'e giderken Bahia Blanca'nın 80 mil açığında batmıştır. Bu kruvazör mürettebatından yaralılarla ölümler ve diğer tayfa Fransız Dunkerque zirhlisi tarafından Malonines'e getirilmiştir.

Londra 11 (Royter) — Graf Spee cep kruvazör ile çarpışan İngiliz Exeter kruvazörünün battığına dair Alman ajansının verdiği haberin aslı yoktur.

İngiliz - İtalyan Ticaret anlaşması

Londra 11 (A.A.) — İngiltere ile İtalya arasında bir ticaret anlaşması imza edilmiştir. Anlaşma, kaçak kontrolünün İtalyan vapurlarına sebep olduğu zorlukların ekserisini izale etmektedir.

Sovyetler yeniden iki sınıf asker daha silâh altına çağırıldılar

(Başarafa 1 inci sayfada)

Diğer taraftan «Garibaldi lejyonu» ismini taşıyan ilk İtalyan gönüllü efradı bugün Helsinkiye varmıştır.

Yakında, İspanyadan da gönüllü lejyonlarının Finlandiyaya müteveccihen hareket edecekleri bildirilmektedir.

Salla ve Petsamo mintakalarında tahşid eden Sovyet kuvvetlerinin, bu gün şiddetli bir topçu ateşini müteakib Fin mevzilerine karşı yaptıkları taarruz tamamen püskürtülmüştür.

Sovyetler, Sallada mahsur bulunan 12,000 kişilik Rus fırkasını kurtarmak için bu cepheye yeni kuvvetler sevk etmektedirler.

Fin kaynaklarına göre, harbin başlangıcındanberi Sovyetlerin verdiği insan zayıfatı şundan ibarettir: 50 bin ölü, 200 bin yaralı ve 10 bin esir.

İsveçin yardımı

Londra 11 (Hususî) — İsveç kralı Gustav, bugün parlâmentonun açılışı münasebetle söylediği nutukta, İsveçin Finlandiyaya yardımını esirgemiyeceğini ve vaziyetinin müsaadesi nisbetinde elinden geleni yapacağını bildirmiştir.

Almanya İtalyan tayyarelerini iade etti

Helsinki 11 (A.A.) — Havas - Berlinden gelen haberlere göre, İtalyadan Finlandiyaya gelirken Almanya'da tutulan İtalyan tayyareleri Roma tarafından Berlin nezdinde yapılan teşebbüsler üzerine İtalyaya iade edilmiştir.

Hâdiseleri mütemadi bir surette sü-kûta geçiren Sovyet tebliğleri zaman geçtikçe Sovyetler Birliğinde oldukça mühim bir endişeye sebep olmaktadır.

Seçme fırkalarının akubetleri

Stokholm 11 — Finlandiya cephesinde bulunan bir İsveç harb muhabirine göre, Ruslar dönen şayiaların tersine olarak, harbe seçme küt'alarını sevk etmişlerdir. Mağlûb olan 44 üncü fırka ekseriyi model olarak anılmakta idi. İngilizler Finlandiyaya harb levazımını gönderdiler

Londra 11 (A.A.) — Reuter ajansının askeri muharriri Finlandiyaya İngiliz harb levazımının gönderilmiş olduğunu haber veriyor. Ve diyor ki:

Bunlar, Finlandiyalıları Ruslardan iğtinam ettikleri tehzattan daha faydalı olacaktır. Çünkü Rus malzemesinin büyük bir kısmı orada hüküm sü-

ren şiddetli soğuklar dolayısıyla esasen kullanılmaz bir hale gelmiştir.

Bir mukayese

Finlandiyada bugün vaziyet şudur: Bütün mintakalarda Finlandiyalılar müstevlilerden çok daha dirayetli, daha şevkli ve daha süratli harbediyorlar.

Finlandiyalıların İsveçle olan münakalâtı eskisi gibi işlemektedir.

Vaziyette belki de en mühim unsur Rus ordusunun maneviyatını kaybetmiş olmasıdır. İhtimal ki Suomisalinde Finlandiyalıların kazandığı zafer kat'i bir mahiyet arz etmektedir. Hususile ki 12 bin Rus askerinin ihata edilmiş olduğu Salla'da bunu ikinci bir zafer daha takip edeceğe benziyor.

Sovyet tebliği

Moskova 11 (A.A.) — Tass: Leninerad askeri mintakası erkânı harbinin tebliği:

10 Kânunusande mühim hiçbir hâdisе olmamıştır. Keşif faaliyetleri ve bazı noktalarda da topçu ateşleri yapılmıştır.

Havaların fenalığı dolayısıyla Sovyet hava kuvvetleri yalnız keşif uçuşlarında bulunmuştur.

Lichtenstein prensi gönüllü

Helsinki 11 (A.A.) — Lichtenstein Prensi Ferdinand, Helsinkiye gelmiş ve Finlandiya ordusuna gönüllü kaydedilmiştir. Yarın küt'asına iltihak edecektir.

Lord Halifaksın Hariciye Vekilimize telgrafı

Londra 11 (Hususî) — Türkiye Hariciye Vekâleti Kâtibi Umumisi Numan Menemencioğlunun riyasetinde ki heyetin Paris ve Londradaki müzakereleri müteakib muvaffakiyetle döndürmesi Londrada memnuniyet uyandırmıştır. Bu münasebetle Hariciye Nazırı Lord Halifaks, Türkiye Hariciye Vekili Saracoğlu Şükriye bir tebrik telgrafı göndermiştir.

İngilterede (240) bin genç daha silâh altına alınıyor

Londra 11 (A.A.) — 22 yaşındaki İngilizlerin silâh altına çağırılmalarına başlanılmıştır. Bunların miktarı takriben 240.000 e varacaktır.

General Metaksas Yunan milletini felâketzedelere yardıma davet etti

Atina 11 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Metaksas millete hitaben aşağıdaki mesajı neşretmiştir:

Çözülmez bağlarla ve sıkı bir ittifaqla bağlı bulunduğumuz asil Türk milletinin maruz kaldığı felâket ö-münde hiç bir Yunan kalbinin duygusuz kalmıyacağından emin buluyorum.

Hükümet kendi hesabına yapması icab eden şeyi yapmıştır. Fakat bu kabil hallerde ve bilhassa böyle bağlarla bağlı bulunduğumuz bir millet mevzuubahsolduğu zaman yapılması icab eden yardımı istemekle, bütün Elenlerin hissiyatına tercüman olduğuma kaniim.

Buna binaen her Elen sanki Yunan milletinin başına gelmiş bir felâket mevzuubahs imiş gibi yardım da bulunacağından eminim.

Bir komite teşekkül etti

Atina 11 (Hususî) — Anadolu zelzele felâketzedelerine yardım için General Metaksasın riyasetinde bir komite teşekkül etmiştir. Komiteye birçok maruf tüccarlar dahildir. Gazeteciler halkı yardıma davet etmektedirler.

Hind hükümeti 1000 çadır gönderdi

Yenidelhi 11 (A.A.) — Hind hükümeti, Türkiyedeki zelzele felâketzedeleri için 1000 çadır teberru etmiştir.

Amerika Rum Baş Peskoşunun felâketzede ere teberrüü

Ankara 11 (A.A.) — Aldığımız malûmata göre, felâketzedeler için Amerikadaki Rum başpeskoşusu 200 dolar teberru etmiştir.

Bundan başka, Vaşington büyük elçiliğimize hareketiarz felâketzedeleri için muhtelif zevat tarafından yekünü 563 dolara varan teberrülerde bulunmuştur.

Maarif Vekilinin yeni bir tamimi

Ankara 11 (Hususî) — Maarif Vekili tetkik seyahati int'alarını mes'ekdaşlarına bir tamimle bildirmiştir. Bu tamim, okullarda profesörler ve öğretmenler meclisinde okunacaktır. Tamimde memleket maarifini alâkadar eden esas üzerinde durulmaktadır.

Japonyada kabine buhranı

Tokyo 11 (A.A.) — Japon başvekilli A-be, kabinesinin istifasına karar vermiş ve bu kararı nazırlara ayrı ayrı bildirmiş-tir.

Sabaktan Salaha

Siyaset ALEMİNDE

● Muazzam İngiliz donanmasına rağmen Alman harb gemileri nasıl denizlere açılabilirler?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bundan evvelki harberlerde denizlere hâkim olan devletin kuvvetlerine karşı daha az kuvvetli olan donanmaların limanlara sıkışıp kaldıklarını ve yerlerinden kıpırdıyamadıklarını görmüştük. Halbuki bugünkü harbe bir takım Alman zirhlî ve kruvazörlerinin, muhteşem İngiliz donanmasına rağmen yalnız Şimal denizinde değil, daha uzak sularda ve Okyanuslarda dahi dolâştıklarına şahid oluyoruz. Bunun sebebi nedir?

Pek çoklarımızın haklı bir hayretini mucib olan bu hâdisе, hava silâhile denizli gemilerinin gün geçtikçe daha ziyade müessir birer silâh haline gelmelerinden ileri geliyor dersek, buna şaşmamalıdır.

Meselâ İngiltereye karşı bütün bir Avrupa küt'asını ayaklandırmaya çalışmış olan Napolyon devrinde, sahillerin ablukası zor bir şey değildi. Ablukaya memur gemilerin sahildeki topları menzilli haricinde durup mürakabeye memur buldukları kıyıları tarassud etmeleri kâfi idi. Fakat bugünkü sahil muhafaza tertibatı karşısında böyle bir abluka vazifesi görmek istemek, her an, ölümlü davet etmektir. Çünkü denizaltı ve tayyare, böyle bir müterassıdı, az zamanda denizin dibine yollamaya kâfidir. Bu sebebledir ki ablukası yapılan sahilleri mürakabeye memur deniz kuvvetleri, bu sebeble, daha gerilerde mevzi almayı mecburdurlar. Bundan dolayıdır ki, İngiliz donanması, bir taraftan Alman sahillerini tarassud edebilecek, bir taraftan da takriben 12 bin mil murabba satha malik olan Şimal denizinin şimal geçidlerini gözönünde tutabilmek için Skapavlovda toplu kalmıya mecbur oluyor. Münferid cüz'atlarla da geçidlerdeki hareketler takip olunuyor.

Bittabi bu donanmadan ayrılan muhtelif kuvvetteki filotillâlarla şarki ve cenubî İngiliz adaları sahilleri muhafaza ediliyor.

İngiliz donanmasının bu derece geri bir abluka mevziinde bulunmaya mecbur olmasıdır ki bir takım Alman harb gemilerinin açık denizlere açılabilmelerine imkân vermektedir. Zira bir veya birkaç süratli kruvazörün Şimal denizine açıldığını gören sahil tarassud gemilerinin bu teşebbüsü büyük İngiliz donanmasına haber verip bunların takibine başlanılması temin olununcuya kadar bu gemiler süratleri sayesinde ufkun duman ve sis'leri arasında çoktan uzaklaşmış bulunuyorlar. Maamafih, bu gibi giriş, çıkışları İngiliz donanmasının mutlak acizne hamletmemelidir. Zira bu donanmanın esas vazifesi, açık deniz Alman donanmasının hareketine mâni olmaktır. Böyle bir büyük hareket teşebbüsü ise, faik İngiliz donanmasını her zaman karşısında bulacaktır.

Maamafih İngiliz donanmasının Firth of Forth gibi, Skapavlov gibi sakin sularda ve birkaç saat içinde hareket edilecek üzere yatmaya mecbur olması tehlikeden salim değildir. Çünkü arı gibi

(Devam 8 inci sayfada)

Ebedî tensikat !..

Edebiyat meraklısı bir genç yazı ve fikir piyasasında bir tasfiye yapılmasını istedi, yeni istidadların kendilerini gösterebilmeleri için eskilerin mecburi tekaüde sevkedilmeleri lâzımmış. Hani resmi dairelerde ara sıra yapılan tensikat gibi bir şey.

Edebi tasfiye ve tensikat yapmak için nasıl bir formül bulunduğunu bilmiyorum. Fakat kestirme yoldan gidip fikir piyasasında yer tutmuş fıkracı, romançı, hikâyeçi ve makaleciye pasaportları verilip yerlerine o parlamak için fırsat bekleyen yenileri, gençleri oturtmak imkânı varsa bunu can ve gönülden bekleyenler, den biri de ben olduğumu şimdiden beyan ve ilân ederim. Şaka maka otuz yıllık gazetecilik ve muharrirlik hayatı insanı ne olsa yıpratır. Mesleğin cazib tarafları olmasa hattâ biktirir da. Bunun için gazetecilik ve muharrirlikteki yerimi bırakmak şartile herhangi genç bir istidada seve seve tekerleme hazırım. Hattâ yetişmesi için bir müddet çalışmayı bile vâde ederim. Bu bahsedilen istidadlar nerdeseler istidaya, pûla ve hele tavsiye ve iltimasa lüzum yok. Derhal müracaat etsinler. Yalnız müsaadelerile şöyle umumi malûmatımı yoklayacak bir mevzu üstünde beş on satırlık bir tahrir imtihani yaparım.

Sırası gelmişken söyleyeyim: Bugüne kadar lise ve hattâ üniversite mezunları gençlerden heveslileri gazetecilikte yetiştirmek için çalıştım. Tutturamadım. Sebepi de şu: Kendilerini o kadar kuvvetli, öyle olgun görüyorlar ki bu meslekte çömezlik devresini geçirmek gururlarına dokunuyor. Halbuki kendi hesabına söyleyeyim: Mekkebi mülkiyeden çok iyi bir derece ile çıktığım halde Babıâli cad. desinde tam iki yıl alaydan yetişme üstadların çiraklığını ettim. Amma o gün bugün daha mekteb sularında kafama yerleşen gayeme eriştim. Gazeteciliğim muhabirliğinden, mütercimliğinden, sekreterliğinden, direktörlüğünden patronluğuna kadar kademe kademe çıktım. Yeni gençlerin zavıf tarafları böyle şöret ve muvaffakiyeti yıllara taksim etmeden kazanmak arzularıdır. Bu gençlere geçen gün (Vâlâ) nün dediği gibi:

— Buyurun beyler; sen Falih Rifkının yerine geç, sen şair Yusuf Ziyannın postuna otur, Sen de Peyami Safanın yerini al!

Diyebiliriz, Fakat bizlerin uzun yılların emeği ve tecrübesi ile kazandığımız kari kütlesini darmadağın ettikleri zaman, Fatih Mehmedin babasına yaptığı gibi bizi iş başına çağırmasınlar!

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Denizlerde fırtına bütün şiddetile devam ediyor

Bir Rumen vapuruda Çanakkale açıklarında karaya oturdu, evvelce karaya oturan İtalyan bandıralı iki vapurla Tırhanın kurtarma ameliyesine devam ediyor

Karadeniz, Marmara ve Ege denizinde fırtına bütün şiddetle devam etmektedir. Bu yüzden bir kısım vapurlar sığındıkları limanlardan bir türlü hareket edememekte diler.

İstanbul gelmek üzere Güneysu ve Karadeniz vapuruna binmiş olan yolcular 4 gündür vapur içinde oldukları halde Poiat, hane limanında beklemektedirler.

Aynı suretle Samsundan aldığı yolcularla limanımıza gelmek üzere hareket etmiş olan Sinob vapuru da, fırtına yüzünden yoluna devam edememiş, Sinob limanına sığınmış ve beklemektedir.

Cumhuriyet vapuru Büyükdere'de demirleme mecbur kaldı

Üç gündür beri yolcularla birlikte limanımızda beklemekte olan Cumhuriyet vapuru dün Karadeniz'e gitmek üzere hareket etmiş de, Boğaz haricine çıkınca müthiş bir fırtınaya tutulmuş, uzun bir müddet batmak tehlikesi atlattıktan sonra geriye dönerken Büyükdereye gelmiş, orada demirleme mecburiyetinde kalmıştır.

Bu yüzden bu vapurla zehreli muntakasına gönderilmiş olan yardım vasıtalarının sevki bizzarure teahhur etmiştir.

Etrüsk ve Kadeş Çanakkaleye sınırdılar

Dün İskenderun ve İzmirden limanımıza gelmesi beklenen Etrüsk ile Kadeş vapurları, yolda müthiş bir fırtına ile karşılaşmışlar, Çanakkale limanına sığınmağa mecbur olmuşlardır.

Her iki vapurunu bugün limanımıza gelmeleri muhtemeldir.

Marmarise sığınmış olan Seyyar vapuru da fırtına yüzünden hareketini tehir etmekte, İmroz hattına işliyen Bursa vapuru da Çanakkale limanına demirlemiştir. Üçün vapuru da aynı sebeble Amasra limanında beklemektedir.

Bir Rumen vapuru karaya oturdu

Rumen bandıralı Bukerest vapuru dün Ege denizinde Çanakkaleye gelmekte iken müthiş bir fırtınaya tutulmuş, bu yüzden pervanesinde arıza çıkıştı. İmrozun şimali şarkisinde karaya düşerek oturmaktadır.

Vapurun kurtarılması için tahliye teşkilatına müracaat edilmiş olduğundan, İtalyan bandıralı Petramo vapurunu kurtarmaya uğraşan Saroz tahliye gemisi bu tahliye ameliyesinden sonra bu vapuru imdadına koşacaktır.

İtalyan vapuru kayalara oturmuş olduğundan, vaziyeti gittikçe tehlikeli bir hal almaktadır.

Bununla beraber vapuru kurtarmak imkanı olacağı dün telsizle alâkadarlara bildirilmiştir.

Karaya oturan gaz gemisi kurtulamadı

Evvelki gece Çanakkalenin Kepez mevkiinde karaya düşerek oturan İtalyan bandıralı

Ticaret işleri:

Çuval ve demir için akredetif açıldı

Memleketimize çuval ithali için açılması kararlaştırılan akredetif açılmış ve bu suretle Hindistan'dan çuval ithali imkânları temin edilmiştir.

Aynı suretle Amerikadan ithal edilecek olan ilk parti 1000 ton çubuk demir için de akredetif açılmıştır.

Tüccarlarımıza aid Varnadaki eşya satılmıyacak

Harb bidayetinde Delos vapurunun limanımıza çıkarılmayarak Varnaya götürüldüğü esyanın bu ayın 14'ünde Bulgar gümrük idaresi tarafından satılığa çıkarılacağı yazılmıştı. Dün haber aldığımız göre yapılan teşebbüsler üzerine Bulgaristan bu kararı bir müddet daha geciktirmeye kabul etmiştir.

İthalatçılar malların memleketimize getirilmesi için bazı nakliyat şirketleriyle anlaşmış olduklarından, malların bugünlerde getirilmesi temin edilecektir.

Mazot buhranı zail oldu

Bir müddetten beri piyasada hissedilmekte olan mazot buhranı son günlerde yapılan mühim miktarda ithalat sayesinde tamamen zail olmuştur.

Geçen hafta içerisinde gelen 70 bin ton mazota ilâveten dün de İngiliz bandıralı Dezon vapurule 200 bin kilo mazot gelmiştir.

İktisadi anlaşmaların piyasadaki akisleri

Delegelerimizle İngiliz ve Fransızlar arasında bir müddetten beri yapılmakta olan mali ve iktisadi müzakerelerin hitam bulduğu hakkındaki haberleri takiben bu anlaşma etrafında gelen bazı malûmat iktisadi mahafilde derin bir alâka ile karşılanmıştır. Bilhassa İngiliz ve Fransız piyasalarının ithalât ve ihracatta Alman piyasalarının yerini tutacağı hakkındaki malûmatın teyid edilmesi, bu lâkayı arttırmıştır.

Ellerinde ihraç emtiası stokları bulunan firmalar muhtelif vasıtalarla müraat ederek bazı malûmat edinmeğe çalışmışlardır.

Aynı şekilde bu haberler ithalâtçıları arasında da akisler yapmıştır. Böyle olmakla beraber geniş ihraç imkânları temin edilmiş olması, dış ticaret teşkilâtlandırılmış ve devletçe mürakabesi kolaylaşmış olduğundan lüzumsuz fiat temevvüçlerine sebep teşkil edemeyecektir.

Yalnız ithalât emtiası darlıklarından mütevellid gayritabiliiklerin zail olacağı muhakkak görülmektedir.

Son günlerde Malta, Filistin ve Mısır'dan ağır sığır derileri gelmiş olması bu tip deriler üzerindeki fiat yüksekliğini izale etmiştir. Diğer emtianın da peyderpey ithali aynı tesirleri gösterecektir.

Elektrik sarfiyatı ve aboneler artıyor

Şehrimizde elektrik sarfiyatı gündün güne artmakta, elektrik aboneleri de fazlalaşmaktadır. 936 yılında 104,510 abone varken müteakib senelerde her yıl altı, yedi bin artmış ve hükûmete geçtikten sonra da beş bin abone tezeyüdüle bu miktar 124 bine yaklaşmıştır.

İstihlak artışı önlemek üzere idarenin harbden evvel ismarladığı tesisat ve fabrika kazanlarının kuruluşu ikmal edilmiş ve yakında işletmeye ilâve edilecek bir hale gelmiştir.

Abonelerin dört sene içinde yirmi binden fazla artmış olmasına mukabil işletmedeki tekâmülün artmakta olması dolayısıyla şikâyetler azalmıştır.

Mevcut istatistiklere göre 936 senesinde abonelerin müttekâsif olduğu Beyoğlu muntakasında 898 şikâyet olmuşken geçen sene bu şikâyetlerin sayısı 768'e inmiştir.

Hava raporu

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan aldığımız malûmata göre hava, yurdun doğu bölgelerinde Akdeniz kıyılarında bulutlu, orta Anadolu'da kapalı ve mevsiz yağışlı, diğer bölgelerde kapalı ve yağışlı geçmiş, rüzgârlar umumiyetle şimali istikametten doğu bölgelerde hafif, Akdeniz kıyılarında ve orta Anadolu'da orta kuvvette, diğer bölgelerde yer yer fırtına şeklinde emmiş, denizlerimizde şimal fırtınası devam etmiştir.

Dün İstanbul'da hava kapalı ve kısmen karlı geçmiş rüzgâr şimali şarkî istikametine saniyede 6.8 metre hızla emmiş tir. Sühunet en yüksek 9.3 ve en düşük sıfır altında 1.1 santigrad kaydedilmiştir.

Yeniden kız enstitüleri açılacak

Maarif Vekâleti, Millî Şef İsmet İnönü'nün şark seyahatlerinde Elâzığ kız enstitüsünü ziyaretinde kız enstitülerine olan ihtiyacımıza işaret buyurarak «bütün kızlarımızı san'at okullarında yetiştirmek lâzımdır. Bu suretle evlere için den kumanda edeceğiz» diye verdikleri direktif üzerine memleketin her tarafında akşam san'at okulları ve kız enstitüleri açılması kararlaştırılmıştır. Vekâlet bu hususta derhal faaliyete geçerek Haziran'a kadar icab eden bütün hazırlıkları tamamlayacaktır.

Kız enstitüerinde mevcut muallimler ihtiyaca kâfi gelmediği için yeni açılacak mekteplere yeniden bilgili muallimler temin edilecektir. Kız enstitülerini bitirenler de enstitülere yardımcı öğretmen tayin olunacaktır.

Şehir işleri:

Sinema ve tiyatro ücretlerinde yüzde 20 tenzilât yapılacak

Dahiliye Vekâleti tiyatro ve sinema'nın duhuliyeye ücretlerindeki tenzilât hakkında alâkadarlara yeni bir emir göndermiştir.

Vekâlet bu emirde, bazı belediyelerin sinema ve tiyatrolardan eskiden alınan resimlerle ücretleri yeni kanuna göre tenzil edilen resimleri ayrı ayrı göstermedikleri için duhuliyeye'erde lüzum gelen tenzilâtın yapıp yapılmadığını tesbitte müşkülât çekildiğini bildirmiş, resimlerden tenzilât yapılmadan evvel alınan duhuliyeler üzerinden belediye'erce muhakkak yüzde 20 tenzilât yaptırılmasını, tenzilâtın evvelki ve tenzilâtın sonraki duhuliyeye ücretlerine aid birer listenin de en kısa bir zamanda Vekâlete gönderilmesini istemiştir.

Tiftik satışları arttı

Tiftik satışları son günlerde artmış, bu na Fransa, Macaristan, İngiltere ve Rigadan taleplerin inzimam etmesi piyasayı hararetlendirmiştir. İki gün zarfında İngiltereye 4500 balıye tiftik satılmıştır. Karahisar malları 140, oğlak malları 155-160 kuruşa muamele görmüştür.

Haber aldığımız göre tiftik ihraç fiatları tesbit edilmiştir. Bu fiatların malların cins ve menşelerine göre 120 ile 180 kuruş arasında olduğu söylenmektedir.

Mahkemelerde

Dört hırsız bir polis memurunun evini soydular

Elebaşları bir hapisane kaçağı olan hırsızları yakalanarak sorguya çekildiler

Zabıta, Unkapanında bir polisin evini soyan dört azılı hırsız yakalamış, bunlardan birinin iki ay evvel İzmir tevkifhanesinden kaçan ve o vakitten beri aramakta olan firari bir mevkuf olduğu anlaşılmıştır.

Suçlular, İzzet, Raif, Mustafa ve Etem isimlerinde dört kişiden ibarettir. Bunlardan İzzet iki ay önce İzmir tevkifhanesinden kaçarak, şehrimize gelmiş, fakat burada dahi huyunu bırakmadığından, bir hırsızlık şebekesi teşkiline muvaffak olabilmıştır. Dört arkadaşın mürekkebi bu şebekede Unkapanında bir polis memurunun evini soymağa karar vermişler, İzzet ile Raif evin ikinci kat penceresine tırmanarak, içeri girmişler ve palto, elbise, halı, seccade vesaire gibi ellerine ne geçirmişlerse, aldıktan sonra firar etmişlerdir. Mustafa ile Etem de, arkadaşları evi soyarken gözcülük etmek suretile, suçta iştirak etmişlerdir.

Yakalanarak, dün adliyyeye teslim edilen mazmunları, müddeiumumilik 2 nci

Polis'e :

Bir otomobil bir ameleye çarptı

Şoför Şabanın idaresindeki 1747 sayılı otomobil, Tozkoparan caddesinden geçerken Vefada oturan ve amelelik yapan Abdullah adında birine çarpıp yarıyor.

Bu kaza neticesinde ayağı kırılan Abdullah, tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, şoför hakkında takibata başlanmıştır.

Kaçak keçi eti kesen bir adam yakalandı

Feriköyünde Bulankdere sokağında 23 sayılı evde oturan İbrahim adında bir şahsın evinde kaçak olarak et kes-tiği ve bunları birçok kimselere sattığı zabıtaca haber alınmıştır.

Dün İbrahimin evinde yapılan araştırma neticesinde 15 kesilmiş keçi eti bulunarak müsadere edilmiştir.

Bu esnada evin bodrum katından keçi feryadları duyulmuş, aşağıya inildiği zaman orada da 14 keçi bulunmuştur.

Kaçak keçi eti satan İbrahim Beyoğlu Müddeiumumiliğine teslim edilmiştir.

Polonyalı mülteciler için konser

Po'onya sefiri ekselans Sokolnik ve refikasının himayelerinde altında, önümüzdeki 16 Kânunusani Salı akşamı saat 21 de, Beyoğlunda Ünyon Fransez salonunda, Po'onya harbi mültecileri menfaatine Polonyah artistler tarafından bir konser verilecektir.

Biletler, hergün saat 10 ilâ 15 arasında Ayaspaşada Po'onya general konsolosluğundan tedarik edilebileceği gibi, konser günü de saat 18 den itibaren Ünyon Fransezde satılacaktır.

Devlet Denizyolları İşletmesi Umum Müdürlüğü İlanları

İdaremizde münhal bulunan 150 lira maaşlı gemi tabibliklerine doktor almacaktır. Şeraiti öğrenmek üzere evrakı resmîyelerle birlikte Umum Müdürlüğümüz Zati İşleri Müdürlüğüne müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. «324»

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan :

Haseki hastanesi Tedavi Kliniğinde yapılacak 1472 lira 50 kuruş keşifli umumî telefon santrali ve telefon kablo ferişyat ve tesisat işleri 30/1/940 Salı günü saat 16 de Rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin 110 lira 44 kuruşluk muvakkat teminatlarla en az 1500 liralık bu gibi işler yaptığına dair İstanbul vilâyetinden emsal medenî 8 gün evvel alınmış vesika ve Ticaret Odası kâğıdı ile gelmeleri keşif ve şartnameleri hergün Rektörlükte görülür. «117»

VEDAD YANIK ESİRE

ŞARKIN SES KRALİÇESİ ÜMMÜ GÜLSÜM

Türkçe Sözlü - Arabca Şarklı

EDEBİYAT

Necib Fazıl ve eserleri

Şiirle romanın farkları ve mizah edebiyatımızın bugünkü hali hakkında düşünceler

YAZAN: HALİD FAHRİ OZANSOY

Geçen haftaki yazımda, ölü şairlerden Mehmed Akif için, ya sadece hayranları, yahud münkirleri olan şair demiştim. Allah uzun ömürler versin, dirilerden de Necib Fazıl için aynı cümleyi hiç değiştirmeden kullanabilirim. Evet, o da öteki gibi! Onu da ya göklere çıkarıp ilâh sayanlar var, yahud san'atını yüzde doksan muamma ve acıbatan görenler! Maa-fafih bana öyle geliyor ki, Necib Fazılın bu iki kutub arasındaki hakiki şahsiyetini bir dereceye kadar tebellür ettirebilmek hem ona, hem hakikate, hem bugünkü Türk edebiyatına büyük bir hizmet olabilir. Yalnız, ne güç iş yarabir! Muhakkak olarak inandığım bir nokta var: Necib Fazıl, inkâr edilemeyecek derin şair hassasiyeti içinde çok defa ağacını kemiren bir böcek gibi kendi hislerini kemiriyor. Buna da, zekâsının çerçeve tanımayan coşkunuğu sebep olmakta. Ne zaman iddialarını bir tarafa bırakarak sadece san'atkar hüviyetiyle görünmekten daha büyük bir zevk duyarsa o zaman onu bütün vuzuhu ve bu vuzuhundaki parlaklığı ile görebileceğini sanıyorum.

Necib Fazılın ilk hayran kaldığım eseri «Kaldırımlar»dır. Meselâ o parçada ve «Otel odaları»nda deruni seslerini esrarengiz bir adese içindeki hayallerle genişleterek veren çok özlü ve o nisbette samimiliği beliren bir san'atkar görürüz. Fakat sonraları, mistik bir âlemin maverasına dalmak isteyen Necib Fazılın şiirlerinde müphemiyet diyemeyeceğim, fakat bir uçukluk, bir bezginlik, bir kendini arayış bulmaktayız. «Kaldırımlar»da kendini bularak ortaya çıkan şairin sonradan kendini aramağa başlamasında bir fikir istihalesinden ziyade bir huzursuzluk, bir yerinde rahat edemeyiş, hayatı ve tabiatı yadırgayış buluşumuz da bundandır. Fakat gene bütün o şiirlerin içindeki Verlaine gibi içten inilti seslerle bizi saran musikiyi inkâra kalkmak çokcukluk olur. Yahud, ne şiiri, ne de san'atı anlayamaz! Öyle iken, nasıl oluyor da Necib Fazıl'da tam istediğimizi, aradığımızı bulamamak ızdırabına düşüyoruz?

Çünkü şair, merhum İsmail Safa gibi karıncadan hikmet çıkarmak, kum tanesinden dünyanın ve hilkatin esrarını keşfetmek iddiasına düşmüştür. Onun bu fikir helezonları içinde bocalayırdı ki bizi şaşırtıyor, «tohum» dan «ağaç» ve cehennem alevlerinin hışlıtı ile kafa kemiklerinin çatırıtısından senfoni çıkarması ruhuma zürpermeler veriyor. Bu ürpəriş Bodeleriyen bir râse midir? şüpheliyim. Yalnız ihtimal daha az yanılarak şuna hükmedebiliriz ki Necib Fazıl daimi teşekkül halinde artistik bir uzviyettir. Ne zaman kalıbını bulacak? Ne zaman durulacak? Ne zaman bize tam cevherini verecek? Orasını da ancak gene zaman gösterecek? Bugünkü semboller hayattan uzak kaldığı kadar halka da uzak kalıyor. Fakat Necib Fazıl kendi zekâsını her şeyin üstünde görse bile biraz da çıplak realiteyi görebilirdi... Ve öylelikle gayesine ihtimal daha emin yoldan yürüyebilirdi.

Nesirde Necib Fazıl.. ne renkli âlem! Fakat ah, gene o ifratları olmasa... Fakat ne var ki, bütün fazlalıkları, iddialı tarafları, hattâ yüksekte bakıp yüksekten atışları bile sevimli bir san'atkar! Çerçeve isminde büyücek bir cild içinde topladığı fıkraları bunun canlı bir misali...

«Çerçeve»deki nesirlerde başlıca iki unsur var: His ve düşünce. Hisler, ince hayallerle örülü. Belli ki san'atkar, çok zaman etrafına da bakıyor. Fakat bu bakış, ona iç âlemini büsbütün unutturamıyor. En basit mevzuada bile ruhun kıvrımlarına iniş bundan ileri gelmekte. Fikir tarafına gelince, bunlara bir anlık şimşek parıltıları diyebiliriz. Necib Fazıl o dakikada öyle düşünmüştür, fakat yarın büsbütün başka türlü de düşünebilecektir. Neden? Çünkü, kendisinin de itiraf ettiği üzere, güzel ve ivicacı cümleyi elde etmek başlıca gayesidir. Oradan ötesi onun umurunda değil. Fakat bu kitabın içinde bazı parçalar var ki, bütün kitabı değerinde bir inci gibi parlıyorlar.

Meselâ, bir hastanede bir ameliyat seyrederken topladığı intibaları anlatışı... İşte bu yazıdan cümle alınmaz, cümle ayrılamaz, küll halinde hepsini baştan nihayete kadar okumalıdır. O zaman Necib Fazılın, bütün iddiaları fevkinde, sadece kalbinin duyguları ve sadece gözlerinin dev aynasında genişlemeyen müşahedeleri ile yazdığı vakitler ne yüksek kıratta bir nasir olabildiğini açıkça görüyor, seziyor ve onu alkışlıyoruz. Ah, ne olur, hep böyle eşyayı ve hâdiseleri dev aynasında değiştirmeden bize verse... O Necib Fazıl şiirde de nesirde olduğu gibi muhakkak ki daha çok seveceğiz.

«Çerçeve», nin sonundaki dünya siyaseti, harb vesaire hakkındaki yazılara gelince, bunları herhangi bir fıkracı da yazabilir. Fakat Necib Fazıl, sadece gönlü ve tabiat tahillileri ile iktila etmiyor ki... Muhakkak, dünyanın içtimâl derdlerine de nazar atacak, damgasını ve mühürünü oraya da basacaktır. İyi amma, san'atkar dostum, bu senin işin mi? Bırak bunları... Emin ol ki bizim için hep şair ve hep seçkin cümleli nasir kalışın daha büyük kazançtır. Çünkü biliyorsun, asıl zavıf olan tarafımız san'at cepheimizdir. O halde ne diye feylesof kesilirsin? Yazık değil mi?...

Şiirle roman

Bence çok mühim bir mesele: şu şiirle romanın vasıflarını ayırmak... Vakıâ biliyorum, şiir ahenktir, histir, hayaldir, roman ise hayatın aynasıdır filân tarzında yüz bin kere tekrarlanmış bir izah ile işin içinden çıkacaklar çoktur. Fakat bu izahın bile az çok tefsire muhtac tarafları olduğu inkâr edilemez. Geçen yazımda Akiften bahsederken, hakiki hayat sahnelerini nazma çekmek suretile romancının hududuna atlamış, his ve hayal ve ahenk mahsulü olmak lâzım gelen şiiri kendi sahasından uzaklara düşürmüş demiştim. Bu defa fikrimi biraz daha açmağı hüzmülü görüyorum.

Bu dava ben de, Fransız şairi Paul Valéry gibi düşününlerdim. Bir kere şiiri (Devamı 10 uncu sayfada)

Son Posta S P O R

Lig maçlarına bu hafta devam ediliyor

Fenerbahçe Süleymaniye ile, Beşiktaş Altıntuğ ile, Galatasaray Beykozla, Vefa da Hilâlle karşılaşılıyorlar

Macar F. T. C. takımının ve felâketzedelere yardım için klüblerimizin yaptığı maçlar dolayısıyla iki hafta teahhura uğriyan lig maçlarına Pazar gününden itibaren başlanacaktır. Geri kalan iki haftanın oyunları devre sonuna bırakıldığından İstanbul lig şampiyonası 3 Martta nihayetlenmiş olacaktır. Bu hafta yapılacak maçlardan en mühimmi; Taksim stadındaki Galatasaray - Beykoz karşılaşmasıdır. İstanbulun en kuvvetli takımı haline gelmiş olan Galatasaray, Macarlarla 1-1 berabere kalarak bunu bir daha lûbat etmiştir. Büyük takımlara karşı kuvvetli müdafaa oyunu ile iştihar eden Beykozun Galatasarayı mağlûb etmesi bekle-nemez. Filhakika geçilemez bir müdafaa hattı teşkil eden Galatasaray. haf ve bekleri karşısında Beykoz forvedlerinin gollerinden ziyade, oldukça kuvvetli olan Beykoz müdafasının gol yememek gayretile oynuyacağı tabiidir. Galatasaray oyuncularının son haftalarda mütemadi maç yapmaları ve bunun neticesi ekseri oyuncularının sakat, yorgun ve bilhassa futbolden bıkmış bir halde bulunmaları Beykoz lehine bir avantajdır. Son muvaffakiyetlerden sonra rakibini ihmal eder bir haleti ruhiye ile de maça çıkarlarsa Beykozun bir sürpriz yapması ihtimali artar. (Birinci devredeki İstanbulspor mağlûbiyeti gibi...) Bu mahzurların bertaraf edilmesi ve Galatasarayın son zamanlardaki iştikrar bulmuş oyununu oynaması takdirinde bu maça alınacak netice farklı bir galibiyet olacaktır.

Taksim stadında yapılacak diğer maç Vefa ile Hilâl karşılaşacaktır. Vefanın kolay bir galibiyet alması muhakkak sayılabilir.

Fenerbahçe sahasında; Fener - Süleymaniye ile, Beşiktaş da Kasımpaşa ile karşılaşacaklardır. Favorsî takımların kazanması beklenen bu müsabakalarda Kasımpaşa'nın Beşiktaş'a hayli müşkül dakikalar geçireceğini de söyleyebiliriz. Beşiktaş karşısında birinci devrede aldıkları iyi netice ile maneviyatları yerinde olan Kasımpaşalılar, oldukça eskik çıkacağı zannettiğimiz rakibelerine karşı, aynı neticeyi almağa çalışacaklardır.

Şeref stadında; İ.Spor - Topkapının maçı vardır. İki genç ve enerjik takımın karşılaşması halinde geçecek olan bu müsabakanın az farklı İ.Spor lehine bitmesi muhtemeldir.

İkinci devre maçlarına yeniden başlayan ve karla örtülü sahalarda çarpışacak olan ta-

kimularımıza muvaffakiyetler temenni ederiz.

★
Beden Terbiyesi İstanbul Futbol Ajanlığından: 14/1/1940 tarihinde yapılacak lig maçları.

Taksim stadi: Karagümrük - Feneryılmaz saat 11 hakem: Tarık Özerengin.

Vefa - Hilâl saat 13 hakem Refik Toprak Galatasaray - Beykoz saat 15 hakem: Ahmed Göğdün.

Şeref stadi: Yeni Yıldız - Ortaköy saat 11 hakem: Necdet Gezen.

Alemdar - Beylerbeyi saat 13 hakem: Mustafa Bütün.

İ.Spor - Topkapı saat 15 hakem: Halil Ezzü.

Fenerbahçe stadi: Beşiktaş - Altıntuğ saat 13 hakem: Sami Açıköney.

Fenerbahçe - Süleymaniye saat 15 hakem: Şazi Tezcan.

Bakırköy stadi: Halıcıoğlu - İstiklal saat 13 hakem: Samih Duransoy.

Rumelihisar - Akınspor saat 15 hakem: İhsan Bayrı.

Not: Birinci ve ikinci küme lig beyaz kartları badema eskisi gibi her hafta pazarları ve Salı günleri saat 18 de bölge merkezinde yapılacaktır.

Galatasaray klubünün bir teşebbüsü

Galatasaray spor klübü felâketzedelere menfaatine klüb salonunda bir basketbol turnuvası tertib etmiştir.

Cumartesi günü akşam 8 de başlayacak olan bu turnuvanın hasilatı Kınalıp, Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaşspor, Kolej, Kurtuluş, Bozkurd ve Yıldız sel takımları yazılmışlardır.

Balkan hazırlık kros koşusu

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Atletizm Ajanlığından: 1 - Balkan hazırlık kros koşusu 14/1/1940 Pazar sabahı saat 10 da şeref stadiinde yapılacaktır.

Koşu mesafesi birinci sınıf atletler için 7000, diğerleri için 3500 metredir.

2 - Dahill pentation İstanbul birincilik krosu 23 İkincikânun Salı gününe alınmıştır.

3 - Dahill atlama İstanbul birincilik krosu 11 Şubat Pazar sabahı Beyoğlu Halkevi klübü salonunda yapılacaktır.

seniz idare müdirile görüşünüz. Lâkin konacağımı pek zannetmem...

Üç dört basamak çıkmıştım galibiyet Arkamdan sesleniyordu:

— Beyefendi!..

Döndüm.

O da merdivenin sahanlığına gelmişti.

— Beni affediniz. Size haksız yere hakaret ettim. Dürüstlüğünüzden şüphelenmeğe hakkım yoktu.. Ne bileyordum? Hiç kendime malik değilim, şuursun reketter yapıyorum.

Başını önüne eğerek, ancak işitilmesini bir sesle:

— Konuşmağa hazırım! Eğer dinlemek zahmetine katlanırsanız! dedi.

İşte sayın okuyucum «Cennetlik Günahkârlar»ın mevzuu onun anlatılmıştıkları ile benim muhayyelemin tezi telâkkilerimin mahsulüdür.

Birinci kısım

Roman buradan başlar.

Bir safha

Deniz, mehtab, gençlik ve...

İsrar:

— Yalvarırım Kevser, dudaklarını ver bana!...

Red:

— Olmaz diyorum.. Anlamıyorum...

sun olmaz..

Yalvarış:

— Bu kadar zalim olma Kevser!..

Kat'iyet:

— Bu teklifi bir daha yapmamam...

rica ediyorum:

Tazallım:

— Ne olur sanki?.. Hep kırıyor...

beni.

Reddin birkaç «a» da kat'ilemiş!

— Olmaaaaz!... Olmaz, olmaz, işte!

Tehdid:

— Beni zorla öpmeğe mecbur ettim!

(Arkası var)

“Bir insan araniyor!”

[Bu kısım romanın dışındadır]

Hayat, iki ebediyet arasında zamanın bir nümayişidir.

Sabahleyin erkenden matbaadan içeri girdiğim vakit, henüz kapalı bulunan idare odasının kapısında bir genç kadını gözüme iliştirdi.

Boyu uzun, vücudu zayıf, yüzü küflü, bakışları donuktu. Boyasızdı. Zaten suratında boya vuracak yer de yoktu. Yalnız bir deri dışarı fırlamış elmacık kemikleriyle, çenesini, burnunu torbalamıştı. Etsiz, avurdları çökük bir yüz. Bu surat harabesi ortasında yalnız iki göz ayakta kalabilmişlerdi.

Güzel gözleri vardı. Uzun kirpiklerinin etrafına çit çevirdiği bu derin iki göz; genç kadının umumî görünüşünün insan üzerinde hâsil ettiği tesirleri silip yarı acıma, yarı hürmet telkin eden aslı birer mâna taşıyordu.

Üzerinde eski bir manto, başında kıvrıcık saçlarının bir kısmını örten mantosu kadar yaşlı bir bere, ayaklarında tazeliklerini çoktan ihtiyar kaldırmışlardı bırakmış pabuçlar bulunuyordu.

Her yıkılan caminin mihrabı yerinde değildir amma; bu kadın, yıkılmış, yıpranmış bir güzelliğin enkazı mihrabını hiç olmazsa çizgiler halinde yüzünde ve gözlerinde taşıyordu. Ben merdivene doğru yürürken, birşey sormak istiyen, fakat cesaret edemiyen insanlara has, mütereddid bir jest yaptı; alâkadar oldum:

— Birşey mi soracaksınız?

Kendi gibi cılız fakat ahenkli bir sesle cevap verdi:

— Bir ilân verecektim de efendim..

Beklemekten usandığı, ayakta durmaktan yorulduğu, yol ortasında dikilmekten sıkıldığı anlaşılıyordu.

— Bana bırakınız ilânınızı, dedim. Müsâid bir vaktinizde uğrar bedelini bırakırsınız.

Teşekkür etti. Yalnız derisinin am-

«Son Posta»nın tefrihası: 1

CENNETLİK GÜNAHKÂRLAR

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

balâladığı kadid ellerile, mantosu ve pabuçlarıyla aynı tevellüdü külistür çantasını açtı. Yemin edebilirim: Çantada küçümencik bir mendille bana uzattığı kâğıddan başka birşey gözük müyordu.

— Bir zayı ilânı mı?..

Diye sordum:

Cevab vermedi.. Kâğıdı uzattı.. Okudum:

Bir insan araniyor!

«Yirmi altı yaşında, iyi bir aileye mensub, kollej tahsili görmüş bir genç kadın bir insan aramaktadır. Bu kadın, bu insanın yanında boğaz tokluğu yirmi dört saat bilâfâsıla çalışmağa razıdır. Fakat buna mukabil bir şartı vardır. O da: Yanına sığınacağı şahsın bir insan olmasıdır. Arzu edenler...»

Hayretten küçük dilimi değil, küçük dilim beni yutacaktı. Genç kadının önüne eğilmiş yüzüne baktım. Okuduğum yazının kafa tasımın ortasına diziverdiği hüküm, onun bir mecnun olması ihtimali idi. Gözleri yerde çivilî cevabımı bekliyordu.

— Fakat..

Dedim.

Başını kaldırdı:

— İmkânı yok değil mi?.. Bütün gazetelerden aynı cevabı aldım. Hattâ ben ni deli zannettim..

Sesi büsbütün incelmışti. Müşküllâla duyuyordum söylediklerini.. Sesi o kadar kırılmıştı ki, kelimeleri birbirine güçlkle tutturuyordu. Elimden kâğıdı çaktı:

— Teşekkür ederim.. Zahmet ettim size...

Acele acele kapıya doğru yürüdü. Teceşüsüm bana kafa tuttu. Bu kadını deli, arzusunu saçma addedip geçemedim.

Seslendim arkasından:

— Sormama müsaade eder misiniz?..

Bu ilânı vermenize, yahud bu şekli tercih etmenize sebep nedir?.. Meselâ, henüz mahiyetini bilmediğim ifade-nizi değiştirmek, daha başka şekilde yazmak mümkün değil midir?..

Kapıyı yarı aralamış, bir ayağını dışarı atmıştı. Başını ağır ağır geriye, bana doğru çevirdi. Dudaklarında muztarib bir tebessüm gördüm:

— Bir iki kelime ile izah edilemez bu beyefendi.. Yalnız sizi temin ederim ki ben ne deliyim, ne de anormal bir mahlûk..

— Hayır, henüz hareketinize bu teşhisi koymadım. Biraz izah etmenizi rica etsem, beni fazla mütecessis mi bulursunuz?..

Başını salladı:

— Hayır... Bu tecessüse hak verdim;

— Buyuramaz mısınız?..

Merdiveni işaret ettim. Dudaklarını ısırtıyordu. Dudakların dişlenmesiyle nihayet bulan tereddüdü bir kelime ile ifade etti:

— Erkeksiniz!..

Gözlerim hayretle meraktan açılabilirdi kadar açılmıştı!

— Bunun ne ziyânı var?..

Bu seferki gülüşü mutlaka müstehzi idi. Bir kelime söyledi:

— Korkarım!..

Benim merdivenin başında, bu müphem cevablardan kalakaldığımı görünce devam etti:

— Çünkü, siz erkekler, kadınlarla hiçbir vakit konuşmak için konuşmazsınız. Her hareketinizde fena niyet hâkimdir. Hiçbir erkek bir kadını odasına başka hislerini o dakikadaki gayesine şerik etmeden çağıramaz. Benim bugünkü şu sefil vaziyetim için belki bu düşünce mevzuubahs olamaz. Lâkin hiç olmazsa duyacağınızda arzularınızın başkası tarafından tahakkuk ettirilmiş taraflarını görerek garib bir zevk duyacaksınız.

Kızmadığımı itiraf edeceğim. Niçin herkesin ve kendimizin bildiği bir hakikati saklıyalım?... Bu kadın erkeğin sahsında benim dürüstlüğümden şüphe ediyor.. Haksız mı?.. Ben cinsimin yalancısı avukatlığını yapamam! Bu genç kadın kimbilir, benim cinsimden olanların ne kadar iğrenç hareketlerine he def oldu? Kimbilir, onlardan ne kadar fenalıklar gördü?.. Niçin toplumuzu birden aynı gözlemlerle, aynı hüviyet içinde görmesin?.. Biz bir kadından canımız yanınca hepsine düşman kesilmez miyiz?

Hiddet âlâmi göstermem, sükûnetim, bu hakareti haznetmem, şimdi benim hayretimi kaldırıp ona nakletmişti.

— Kızmadınız!..

— Sizi mazur görürüm, dedim, merdivene doğru yürürken... Arzu eder -

KADIN

Lutr modası ve bir şapka

Yukarıda Lutru bu sene de moda... Onu bir kaç yıl âdeta unuttur gibi olduk. Parlak rağbet mevsi-

mini yaşadıkdan en sık kadınlar tarafından giyilen bir zaman bir kenara bırakıldı. Astrakanlardan, tilkilerden dö nüp pek yüzüne bakan olmadı. Fakat bu sene moda anı bir hevesle gene onu arayıp buldu, ortaya koydu. Birçok tayörlerin, mantoların yakalarını, kollarını onunla süsledi. Şu gördüğü - nüz dar etek ceket bunlardandır. Orijinal yakasile kol kapakları siyah lutru dur.

Kürklerinin haricinde düğmelerinden başka bir süsü de yoktur.

Alta: Orijinal bir şapka rengi de, biçimi de ilk bakışta göze çarpabilir. Kırmızı rengi fötrün kenarına siyah bir bira ye geçirilmiştir. Sol yandan sarkan parça siyah satendir. Ve şapkaya kendi renginde bir kordonla raptedilmiştir.

Bu model hiç şüphesiz değişik ve yepyenidir. Hele saten parçası tam mânasile orijinaldir. Siyah tayör üstünden ne kadar göz alır. Başka bir renk elbise giyilmemelidir. Çünkü esasen kendi rengi parlaktır. Şekli dikkati çekecek tarzdadır.

Hizmetçi bulmak ve muhafaza edebilmek çareleri

Hizmetçi bulmakta ve muhafaza etmekte güçlüklerle düşmemek için nelere dikkat etmelidir, bilir misiniz?

Kolayca hizmetçi bulabilmek için - eğer çıkan hizmetçinizle aranız iyi ise - şuna buna baş vurmadan yeni hizmetçiyi ondan isteyiniz. O; hem bir çoklarını tanır. Hem de gelecek hizmetçi kendi gibi birinden sizin evinizin methini duyarsa daha emniyetle, daha seve seve gelir ve işe o istikle başlar. Hattâ idarehanelerden alacaksınız bile kendiniz gitmeden bir kere onu yollayınız. Gelecek hizmetçi evinizi onun dilinden dinlesin. Tabii, yukarıda da dediğimiz gibi, aranız iyi ise... Yok herhangi bir şekilde kızarak çıkıyor veya koğuluyorsa buna imkân kalmıyacağı şüphesiz...

Bir hizmetçi geldiği vakit evinizde uzun zaman kalması, iki günde şikâyete başlamaması için de bazı faydalı tedbirler yok değildir. Meselâ: Evinizin bir kısmı işle kendiniz uğraşıyorsanız, gelen hizmetçiye: «Bütün iş sana kalacak değil. Ben sana yardım ederim» gibi mühim bir söz söylemeyiniz. Yardımınıza ya hiç inanmaz, yahud lüzumundan fazlasını umar. O kadarını görmeyince zırlıya başlar. Açıkça meselâ: «Sen mutfakçı, ortalık temizleyecek, yemeği yapacaksın. Ütüyü, çocuğuma bakmayı ben üstüme alıyorum» dersiniz. Yemek meselesini de vuzuhla anlatmalısınız: O yalnız günlük basit yemekleri mi, yoksa davetleri, misafir yemeklerini de mi yapacaktır?

Hizmetçiye evinizin işinin ne kadar vakit alacağını, ne demek olduğunu bildiğini göstermeli. Yapabileceğinden ve yapması lâzım gelenden fazlasını istemeyeceğinize onu inandırmalısınız.

Ucu hizmetçinin bütçe için ekonomi olduğunu zannetmemelidir. İyi iş bilen ücreti yüksek bir hizmetçi ucuz fakat acemi hizmetçiden daha ucuza gelir. Çünkü acemi kırar, döker. Verdiği zarar kazandırdığı parayı geçer. Neticede daha pahalıya mal olur. Eğer mutlaka hizmetçi masrafından tasarruf etmek istiyorsanız yapılan temizliği uzun zaman muhafaza ya çalışınız, hergün hizmetçiniz olacağına haftanın muayyen günlerinde iyi bir hizmetçiniz olsun. Maamafih bütün bunlar umumî düşüncelerdir. Her evin hususî şartları muayyen bazı şeyleri zarurî kılabilir. Biz o hususiyete kadar girecek değiliz.

Hizmetçinin gözünde ilk günden işinizi ve evinizin gidişini kolaylaştırmaya çalışınız. «Sık sık izin veririm.» «Bize çocuk kimse gelmez.» «Çocuklar seni hiç taciz etmez» gibi ümidler vermeyiniz. Bunların azıcık dışına çıkmak icab etti mi hizmetçide surat asılır. Daha iyisi işinizi ve evinizi olduğundan müşkül ve karışık gösteriniz. İnkisara uğramaktansa, iyi sürprizlerle karşılaşın.

Pratik ve sık çocuk elbisesi

Çocuk elbiselerinde rahatlık esastır. Biz büyükler sıklık uğuruna çok şeylere katlanabilir, her dakika itina ve dikkat isteyen modelleri bile sıklıktan aldığımız bir zevkle pratik bir elbise kadar benimseyebiliriz. Fakat çocuk öyle midir? Giydiği şeyin bir yerinde en ufak bir fazlalık ona adetâ yük olur. Hele itina isteyen biçimlerin, plilerin, volanların onunla hiçbir münasebeti yoktur. Ne kadar tembih etseniz bir saat geçmez hepsini buruşturur, kırıştırır. Binaenaleyh çocuk elbiselerinin hiç değilse sık giyilecek olanları en düz, en bol ve rahat biçimlerde yapmalıdır. Fevkalâde günlerde giyilecek giyimlik elbiselerde süse biraz daha yer verilebilir ve bu hergünkü sadeliği telâfi eder.

Çocukta yaka mevzuubahs oldu mu ilk hatıra gelen yuvarlak yakalardır. Bunlar onun körpe yüzüne son derece yararlıdır. Korsajda da en ziyade taammüm etmiş olan robadır. Bu da çocuğa pek yakışır. Cep ve büzgü çocuk elbiselerinin şaşmaz süsleridir. Robanın altı ekseriyetle modeldeki gibi büzülür. Süslemek mi istiyorsunuz. Bu büzgülerin başlangıcına basit bir işleme veya «bal peteği» yapabilirsiniz. Modelde yanyana zikzaklar işlenmiştir. Hattâ bu zikzaklardan birer sırada bileziklerin iki kenarına geçirilmiştir.

Ön baştanbaşa düğmeli olunca rop bir önlük kadar pratik hal alır. Beyaz bir kemerle düğmeler bu roba şenlik ve temizlik manzarası verir.

Sık bir bluz

Lâciverd, beyaz, kırmızı ve yeşil yünden yapılmıştır. Bluzun kendisi lâciverddir. Kollarının çizgili yerleri ile jilesi kırmızı-beyaz-yeşildir. Koyu renk içinde bu canlı ve açık renklerin imtiyazı göze çok hoş görünür. Esasen her üç renk de gerek birbirlerine, gerek se lâciverde en yaraşan renklerdir.

Bu bluzda yaş aranmaz. Lâciverdin kibarlığı yaşlılara uyduğu kadar gençlere de yakışır. Diğer renklerle mahdud bir yere münhasır kaldıkları için yaşlıda bir tazelik yaratır, gençte şen görünür.

«Son Posta»nın zabıta romanı: 50

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHİMİ

Üç ziyaretçi

Rıdvan Sadullah:

— Sertabib bey, müsaade ederseniz oturalım, dedi. Her şeyden evvel biraz sizinle konuşmamız icab ediyor.

Hepimiz birer köşeye iliştik.

Rıdvan Sadullah devam etti:

— Evvelâ kaybolan hastanz hakkında ki malumatınızı rica edelim. Bu zatı tanıyormusunuz?

Sertabib cevap verdi:

— Evet tanırım.

— Bütün hastalarınızı tanıdığımız gibi mi, yoksa şahsına karşı hususî bir ilaka duyduunuz mu?

— Şüphesiz. Hüsnü bey belediyede muhasebeci idi. Bu itibarla kendisini hastalanmadan evvel de tanırdık.

— Hastalığı nedir?

— Hémiplegie... Fazla alkol kullanmış olmaktan mütevellid sağ tarafta felç.

— Kabili tedavi mi?

— Mutlak istirahat ile ve alkölü kat'î surette terketmekle belki... Fakat bu nevi felçler tekrar ederse ölümle neticelenirler!

— Hasta yatağından kendi kendine kalkabilir mi idi?

— Kalkardı, fakat yürümesine imkân yoktu.

— Konuşabiliyor mu idi?

— Evet.

— Bağırarak imkânına da malikti, demek?

— Anlamadım.

— Yani bir taarruz vukuunda sesini yükseltmek imdad isteyebilir mi idi?

Sertabib Rıdvan Sadullah hayretle baktı ve ağır ağır cevap verdi:

— Bağırabilirdi tabii!

— Yazı yazması imkânı var mı idi acaba?

— Sağ tarafı meflûç olduğuna göre sağ elile hayır. Fakat sol elile yazabilirdi.

— Peki doktor, size cevap verilmesi daha müşkül bir sual soralım. Son bir hafta zarfında kendisini görmeye gelen ziyaretçilerin kimler olduğunu bize söyleyebilir misiniz?

Sertabib biraz düşündü, sonra:

— Vallahi bu suale cevap vermek hakikaten biraz zorca! dedi. Hastanenin umumî ziyaret günlerinde gelen ziyaretçileri tabii söyleyemem. Bugünlerde herkes gelip hastasını görebilir. Yalnız ziyaret günleri haricinde hastaları görmek benim müsaademe tâbidir. Bu sebeble bu müsaadeyi talep edenleri hatırlayabilirim.

— Âlâ. Biz de sualimizin şeklini değiştirelim. Son bir hafta içinde Hüsnü beyi ziyaret günleri haricinde görmek isteyen oldu mu doktor?

Sertabib yeniden düşünceye daldı. Bu seferki sükûtu epey uzun sürdü. Nihayet:

— Zannedirim, iki defa görmek istediler, dedi.

Mükâleme birdenbire çok şayanı dikkat bir safhaya dahil olmuştu. Rıdvan Sadullah daha büyük bir alâka ile suallerine devam etti:

— Bu müracaatlar ne vakit oldu, doktor? Aynı günde mi, yoksa ayrı ayrı günlerde mi?

— Evet, şimdi daha iyi hatırlıyorum. Aynı günde. Birisi sabahleyin, birisi de öğleden sonra... Üç gün evveldi.

— Kimlerdi bu ziyaretçiler?

— Sabahleyin gelenler bir delikanlı ile bir genç kızdı. İsimleri... Vallahi isimlerini söylemeyeceğim.

Mükâlemeyi dikkatle takip eden serkomiser birden atıldı:

— Necdette Neclâ olmasın doktor?

Sertabib, Osman beye dönerek cevap verdi:

— Zannedirim, öyle idi, Hüsnü beyin akrabasından imişler... Delikanlı sınırlı bir şey... Başı büyükçe ve geniş bir alını var. Yeşil gözlü... Genç kızın açık sarı saçları nazarı dikkatimi celbetmişti. Güneşten yanmış bir cild üzerinde bu açık renk saçlar çok tuhaf duruyor.

Serkomiser:

— Tamam, onlardır, dedi.

Sonra Rıdvan Sadullah bakarak manalı bir şekilde gülmüsedü.

Merakımız adetâ heyecan derecesini bulmuştu. Necdette Neclânın üç gün evvel Hüsnü beyi hastanede ziyaret etmiş olmaları haddi zatında pek büyük bir mana ifade etmemekle beraber bir hissi kâbelvuku bana yeni ve mühim bir ipucu üzerinde bulunduğumuzu anlatıyordu.

Rıdvan Sadullah bu umumî alâka ve heyecan ortasında suallerine devam etti:

— Peki doktor, bunlar öğleden evvel, gelenler... Ya öğleden sonra gelen? O kimdi?

Sertabib düşünmeden cevap verdi:

— Gayet güzel türkçe konuşan bir Rum...

Bu cevap serkomiseri iskemlesinden fırlattı:

— Ne dediniz, bir Rum mu? Uzun boylu, sarı saçlı bir adam değil mi?..

Sertabib hayretle mukabele etti

— Görüyorum ki bu şahısları siz de benim kadar tanıyorsunuz. Evet öyle idi. Garib bir adam. Bakın bunun ismini de hatırlıyorum. Vafidis Gavriyeloğlu... İnsanı kendisiyle bir hayli meşgul ediyor.

Osman Bey bu sefer kendini tutamıyarak bağırdu:

— Hay Allah belâsını versin! Gördün mü halı hocam?... Necdette Vafidisin burada işleri ne? Demek Hüsnü beyin kaçırılmasında parmakları var. Ben size bu delikanlı ile Vafidis serserisi arasında münasebet bulunduğunu söylemiyor mu idim?

(Arkası var!)

Belediyeler sıhhat memurlarının tahsisatlarını kesmeyecekler

Belediye kanununun hükümlerine göre belediye memur ve müstahdemleri maaş ve ücretlerinin belediye umumî vafidatına nisbetle yüzde 30 u tecavüz etmeyeceği musarrah bulunduğunu nazarı itibara alan bazı belediyeler, bunu ileri sürerek kanunen istihdamına mecbur tutuldukları ebe ve diğer sıhhat memurlarının tahsisatlarını kesmişlerdir. Bu vaziyet alâkadar makamların dikkat nazarlarını çekmiş ve bu hususta Dahiliye Vekâletinden vilâyetlere yeni bir emir gönderilmiştir. Bu emirde belediyelerce, belediye reisi ve büro memurlarından sonra sıhhat kadrosunun nazarı itibara alınması icab ettiği, bununla beraber yüzde 30 nisbeti tecavüzü halinde Dahiliye Vekâletinden müsaade alınmak suretille sıhhat bütçesinin tevzini icab edeceği bildirilmiştir.

BİRAZDA YEMEK

Elma soğukluğu

Üç tane iri, güzel elma. Üç taze yumurta. Bir parçacık tuz ve biraz ince toz şeker.

★

Elmaların düzgün ve iri olması şarttır. Ne pek gevrek ne de pek sert olmamalıdır. Yıkadıktan sonra soyunuz ve eski kuruşların kalınlığında yuvarlak yuvarlak dilimleyiniz. Ateşe dayanan bir tabağı yağlayınız. Dilimleri buna diziniz. Hafif ateşte birkaç dakika tutunuz. Sonra omlet yapar gibi yumurtaları çalkalayınız. İçine pek az tuz'a biraz şeker katınız. Elmaların üstüne boşaltınız. Hepsinin birden hafif ateşli fırına koyunuz. Bir çeyrek saatte pişer ve size güzel bir soğukluk olur.

Seba Melikesi Belkiş tatlısı

Üç yumurta. 250 gram tereyağ. 250 gram çikolata. 250 gram pudra şeker. 125 gram ayıklanmış badem. 450 gram un. Biraz toz vanilya.

Tereyağını sıcak suya daldırılmış bir kabda erittiniz. Çikolatayı da eritto bu yağa karıştırınız. Yumurtaların sarısını

Bir kış yemeği

Buna salata da diyebilirsiniz. Sırasına göre onun da yerini tutabilir. Alacağımız şeyler:

Nohud, limon, tereyağ, sarımsak, maydanoz, çam fıstığı tuz.

İstedığınız kadar nohudu gecedan tuzlu suda bırakırsınız. Sabahleyin haşlar, kabuklarını soyarsınız. Fazlaca haşlamasınız, çünkü ya makinede çekilecek yahud havanda dövülecek, yani püre haline konulacaktır. Bir yahud iki diş sarımsağı da soyar, döversiniz. İki limonun suyile karıştırır, nohud ezmesine katarsınız. Doğranmış maydanozla tuzu da bunlara katınca sıra yağla çam fıstığına geç'ir. Fıstıkları yağda sarartır, ezmenin üstüne boşaltırsınız. Karmakarışık bir şey gibi görünen bu yemek - yahud salata - çok nefistir. Alırsanız sık sık arayacaksınız.

birer birer ve karıştırma karıştırma bunlara katınız. Şekeri, unu, bademi de ilâve ediniz. Hep bir arada döğünüz. Çalkalanıp kabartılmış yumurta beyazlarını da katınız. Sonra kalıbınıza şeker serpiniz. Üstüne tereyağı mahlutu dökünüz. Şiddetli bir fırında yarım saat tutunuz.

Edebiyat âlemimizde kaldırılan kazan

(Baştarafı 1 inci sayfada)

vermemelik edemediler. Genç sair koskoca bir düşman kütesine karşı çıkmak cesaretini gösteren Fin gibi her tarafta sempati gördü. Gençler, ilk isyan bayrağını omuzladığı için onu bir mübeşşir halinde gördüler.

Filhakika Gavsî Halid Ozansoyun fikirleri, genç neslin, haklı veya haksız, en büyük derdini teşkil etmektedir. Genç nesil kendisini gösterecek meydan bulamadığından, eskilerin inhisarından ve bayatlıklarından daima şikâyetçidir. Aşağı yukarı Gavsî Ozansoy onların tercümanı olmuş addedilebilir.

Zaman zaman edebiyatımızda yenilik- eskilik münakaşaları alevlenir. İki taraf ta müstahkem hatlara çekilmiş muharib kuvvetler gibi mevzî birkaç hücum yaparlar. Dava kapanmış görünür. Fakat eski ve yeni muhitlerde iki taraf ta birbirine dudak bükmekte, yekdiğerini kıymetsiz görmekte devam eder. Bu fırsat-tan istifade ederek, bugün genç edebî neslin neler düşündüğünü tesbit etmek istedim. Acaba bütün genç edebî nesil Ankara caddesinde ve edebiyatımızda bir tasfiye lüzumuna kani midir? Kanise kimleri tasfiye etmeli, yerine kimleri koymalı...

Genç edebiyat neslinin düşüncelerini aşağıya alıyorum:

Reşad Enis:

Hikâyeci ve romancı Reşad Enis şöyle diyor:

« Ben de çok esaslı bir tasfiyeye taraftarım. Etrafımızda öyle kof şöretler var ki, bunlar hep birbirlerinin yardımlarile bugünkü mevkilerini elde etmişlerdir. Orhan Seyfîler, Yusuf Ziya'lar, Faruk Nafizler gibi...

Romancılar Bîrhan Cahid, Mahmud Yesari, Reşad Nuri, ilk ağızda tasfiye olunması icab edenlerdendir. (Çalışkuşu) bence bir masaldır. Esasen bizde henüz doğru dürüst bir romancı yoktur. Romancılarımız modern masal yazıyorlar.

Peyami Safaya gelim: Peyami Avrupa romancılarının ve mütefekkirlerinin kötü bir muka'lididir.

Tasfiyeye tâbi fakat edebiyatla alakası olmayanlar da var. Meselâ: (Vâ - Nû).. bence (Vâ - Nû) nun edebiyatla hiçbir alakası yoktur. Refik Halidile, Halide Edibi birer kıymet olarak alıyorum. Falih Rifki ile Yakub Kadri'nin iyi eserleri yok değil. Behçet Kemal de genç nesilden amma, inkâr etmek mecburiyetindeyim. Bugünkü yolu bıraktığı gün muvaffak olacaktı. Ben şu kanaatliyim: Genç neslin bütün kabahati, birbirini iyi tanıması ve tutmamasıdır.»

Sa'd Faik Abasıyanık:

Hikâyeci Said Faik Abasıyanık diyor ki:

« Gavsî Halid Ozansoyun tasfiye kelimesinden kastettiği manayı pekâlâ anlıyorum. Bu herhalde kimse yazı yazmasın, istidadi olmıyan eline kalem almasın değildir. Eskiyi, meselesizi, fikirsizi, beş para etmez bugünkü gazete sütunlarında ve şöret sahibi olarak görüyoruz. İyi bir gazete patronu gelmesini, bunun hakî rakamları tutmasını temenni etmekten başka elimizden ne gelir? Yahud da anlıyan bir kari kütesi bu tasfiyeyi kendi kendine yapacaktır. Bugün değilse yarın...»

Bence Gavsî Ozansoyun üzülmeye mahal yoktur. Çünkü nasıl olsa bu tasfiye yapılacaktır. Ben meselâ, bu tasfiyeyi hemen hemen tek başına yapan bir münekkid tanıyorum: Nurullah Ataç..

Tekrar ediyorum, bu tasfiyeyi Gavsî Halid Ozansoyun açtığı çığırda kavgalar, Nurullah Ataç ayarında münekkidler ve bilhassa istikbalin kari yapacaktır. Tasfiyeye muhtac pek çok isim söyleyebilirim. Zevksiz, fikirsiz, kof bir sürü şöret var. Fakat kimsenin şöretine ve ekmeğine mâni olmak istemem. Zaten bu adamların çoğu şimdiden ekmecek kavgasına düşmüşlerdir. Başka çareleri de yoktur. Buna mukabil genç arkadaşlarımızın heyecanları yerindedir. Belki bu yalancı şöretleri bu heyecan korkutacak, kendi kendilerini kritiğe sevkedecektir. Etnmesini ümid edelim.»

Ragîb Şevki:

Romancı ve hikâyeci Ragîb Şevki fikirlerini şu suretle hülâsa etmektedir:

« Dava, bugünkü vaziyette, yani bu dağınıklık ve perişanlık içinde halledilmesi çok güç, çok zor bir davadır. Aramızdaki şöretlerden bir kısmının işte bu dağınıklık içinde sivrildiklerini görüyoruz. Onlara bulanık su avcılarını adını raskata verebiliriz. Edebî hamleler ve edebî

hareketler bu karmakarışık edebî hayatımız içinde henüz bir bomba tesiri yapacak fırsatı bulamamıştır. Çünkü okuyucu sınıfı da, haddi zatında birer kari-katürden ibaret olan bu şöretlerin velveleleri ile sersemlemiş bir halde bulunuyor.

Açık konuşmalıyız: Ortada iki zümre var ki, biri ötekini koflukla, diğeri de beirikini toylukla ifham ediyor. O halde evvelâ bizim zümremize söz düşüyor. Konuşabiliriz: Bugün bir tasfiyeye muhtac olduğumuz muhakkaktır. Fakat - biraz evvel söylediğim gibi - dağınıklıktan, perişanlıktan biraz olsun kurtulmamız lâzım gelecek. Hırpalayıcı bir ele, didikle-yici parmaklara sahib olduğumuzu sanarak şimdiden bu işe girebiliriz:

Tasfiyeye kimler tâbi tutulacak? Bu, cidden düşünülecek ve üzerinde durulacak bir mesele midir? Hayır, bu o kadar basit bir iştir ki, tasfiye yapıp her şey tamam olduğu gün - Kristof Kolombun yumurtayı dik tuttuğunu görenler gibi - hepimiz hayret edeceksiniz, meselâ bir takım romancılarımız var: Bîrhan Cahid, Peyami Safa, Esad Mahmud, Vâ-Nû, Akagündüz vesaire... Bir anda aklına gelebilecek olanlar da dahil olduğu halde bu, zümrenin üzerine bir sünger geçmekle, ne kadar kurvetsiz bir fon taşıdıklarını görmek kabildir.

Nasirlerimize gelince, sadece - isterse vazdıkları zaman - Yusuf Ziyayı ayakta görebiliyorum: Ne Fazıl Ahmedî, ne İbrahim Alâettini, ne de ötede beride «nasirim!» diye haykırmağa çalışan birkaç fikrîciyi artık konuşurramamalıdır. Magazın sayfalarındaki çıplak kadın resimleri altına karalanan yazılara atılan bir imzayı nasıl da göğsümüzze takabiliriz?

Şiirimizin donkişotırı çok söylemekten, çok konuşmaktan öyle bir sukuta uğramış bulunuyorlar ki, hangi birisini sayayım: Yahya Kemal «Bin atl» manzumesi kalıbından çıkamadı, Faruk Nafiz'in şiirleri uyku veriyor, Halid Fahriyi - eski şiirlerini unutmamak için - rahat bırakmalıyız. Şükûfe Nihal de, Mitat Cemal, şu da buda bugün devrini, zevkini şiiriyetini kaybedenlerdir.

Tasfiyeye muhtacız, çünkü Türk edebiyatı binasını boyacıardan ve sıvacılardan kurtarıp, mimarlara bırakmamız lâzım geliyor. Nusret Safa Coşkun

Sümerbank Umum Müdürlüğüne Bîrhan Zihni tayin edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Vekâleti dış ticaret dairesi reisi Bîrhan Zihni'nin tayini hakkındaki kararname yüksek tasdika arz edilmiştir.

Bundan başka Etibank umum müdür muavinlerinden Bedri kömür havzası müdürlüğüne ve orman koruma idaresi sâbık umum müdürü mütekaid General Seyfinin Karabük fabrikası müdürlüğüne tayinleri kararlaştırılmıştır.

Sümerbank umum müdür muavini Osman Nurinin istifa ettiği de söylenmektedir.

Tanınmış bir muganniye ismini değiştirdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ye 11 inci hukuk mahkemesine intikal ederek, duruşması yapılmış ve mahkemece tetkik edilmiştir.

Muganniye, mahkemede adının arabca olması dolayısıyla «Bîrsen Şahinbaş» olarak değiştirilmesini istemiştir.

Müddeiumumi bu talebe ıstirak etmiş, ancak soyadı olan «Şenses» in türkçe olması dolayısıyla, bunun da değiştirilmesine taraftar olmamıştır.

Mahkeme, meseleyi inceledikten sonra, Mahmure Şensesin, badema «Bîrsen Şahinbaş» ismini taşımasına karar vermiştir.

Siyaset âleminde

(Baş tarafı 3 üncü sayfada)

İşliyen Alman tayyareleri, bu mevzilerde sık sık ziyaret etmekte ve bombalarile bu donanmayı taciz etmektedirler. Umumî Harbin sonuna kadar Almanlar Skapavlovun mevcudiyetinden haberdar olmadıkları için, İngilizler, o zaman, daha rahat bir abluca vaziyeti ihdas etmişlerdi. Şimdi vaziyet berakistir ve Almanya, bu iki mühim İngiliz üssünün İngiltere için ne derece ehemmiyeti halz olduğunu biliyor. Bu havaliye yapılan sık tayyare akımlarının sebebi bu olduğu gibi bazı Alman harb gemilerinin azametli bir İngiliz donanmasına rağmen açık denizlerde dolasabilmelerindeki sır ve hikmet de yukarıda izah ettiğim vaziyetten inbiyas ediyor.

“Son Posta,” okuyucularının yeni teberrüleri

Zelzele felâketzedelerine gazetemiz vasıtasile yeni teberrüleri yapıldı

Teberrü İstemiz kapamış olmamıza rağmen son günlerde gazetemiz vasıtasile zelzele felâketzedeleri için yeni teberrüleri bulunulmuştur. Yekûnu (333) lira (40) kuruştan bu teberrüleri de İş Bankası vasıtasile dün Büyük Millet Meclisi yardım komitesi Başkanlığı emrine yollanmıştır.

Bu yekûndan (50) liraya aid olan teberrü 6/1/940 tarihli nüshamızda neşredilmiştir. Bugün de diğer teberrüde bulunan okuyucularımızın verdikleri paraları kaydediyoruz ki böylece yekûn (333) lira (40) kuruş balığ olmaktadır. İstimler aşağıdadır:

Mimarsinan köyü ahali

İsim	Lira	Kr.
Ziya Akcan	30	
Mehmed Emin Yazıcı	25	
Mahmud Emin	20	
Fettah Uçar	25	
Emin Şan	21	
Mehmed Tür	10	
Mahmud Yılmaz	5	
Emin Acar	5	
Hakkı Sezer	5	
Tahsin Motorcu	5	
Necdet Toksöz	5	
İsmail Yavuz	5	
Ali Durmaz	5	
Kâmil Binbay	5	
Hüseyin Durmaz	5	
Hasan Doğu	3	
Hasan Gündoğan	2	50
Cafer Ereke	2	50
Şakir İşdurmaz	2	50
Ali Engin	2	50
Bektaş Özen	2	50
Osman Atabay	2	50
Dilâver Oktay	2	
Tahir Erkekdağ	2	
All Öner	2	
Lütfi Reis	2	
Mustafa Kar	1	
Mes'ud Oktay	1	
Salâhattin Tansevel	1	
All Erdiç	1	
Hasibe Sezer	1	
Abdurrahman Kâhya	1	
Mustafa Gülbeyaz	1	
Rauf Özer	1	
Şevki Altay	1	
Habîl Binbay	1	
Abdülragîb	1	
Cafer Ağaç	1	
Hüseyin Vuran	1	
Şoför Cahid	1	
Mahmud Yılmaz validesi	1	
Mehmed Erdiç	1	
Mehmed Ergin	1	
Süleyman Mustafa	1	
Gani Durgut	1	
Hüseyin Ülker	1	
İslâm Akay	1	
Necatî Sert	1	
Tahsin Denizci	1	
Mustafa Şemsettin	1	
İbrahim Yüksel	1	
Zeynel Erken	1	
Mustafa Bekçi	1	
Talib Atalay	1	
Enver Şoför	1	
Mehmed Hasan	50	
All Güney	50	
Rıza Kural	50	
Ahmed Güllü	50	
Cevdet Erdiç	50	
Ramadan Kaya	50	
Süleyman Çelik	50	
İdris Güllü	50	
Tokur Yaşar	50	
Zeynel Cemal	50	
Karanfil Uçar	50	
Mehmed Karakaş	50	
Rifat Gül	50	
Hilmi Mehmed	50	
Lütfi Işık	50	
Mazlum Denizci	50	
Gazanfer Ekiçi	50	
Tahir Güngör	50	
Haydar Kahveci	50	
Fevzi Gökâlp	50	
Arabacı Osman	50	
Gazanfer Ağaç	50	
Nalm Öner	50	
Kâzım Ekiçi	50	
Haşim Akay	50	
Hasan Gökhan	50	
Receb Çam	50	
Berber İbrahim	50	
Cemal Aydemir	50	
Seyfettin Yalınuzer	50	
Cemal Yusuf	50	
Ramadan Ağaç	50	
Emin Terbiyecî	50	
Süleyman Zübeir	50	
Mustafa Satıcı	50	
Cemal Özen	50	
Süleyman Güvercin	50	
Rıza İlyas	50	
Abdurrahman Özdemir	50	
Sabri Usta	50	
İzzet Öner	50	
Ramadan Şerif	50	
Salim Türköz	50	
Karanfil Özcan	50	
Rifat Motorcu	50	
Kasım Bilgiç	50	

Her tarafta şiddetli bir soğuk hüküm sürüyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bilhassa merkezî Asyada, yani bu mevsimlerde 35-40 derece sifırın altın da hararet bulunan mntakalarda hararetin sifırın üstünde 20 ye yükselmesi ve bu suretle 60 derece bir hararet farkı kaydedilmesi evvelki hâdise ile irtibatlı ise fevkalâde bir mahiyet arzeder.

Maamafih bu malûmat ilmi cephe - den kâfi derecede vazih değildir; böyle olmakla beraber bu hâdiselerin büyük cevvi tahavvülât vücude getirmesi beklenilebilir. Yalnız şuna tekrar işaret edeyim ki bunun ne netice getireceği tayin edilemez.

Bu ilmi bakımdan gayet mühim bir meseledir.»

Meteoroloji istasyonu ne diyor?

Bu hususta Yeşilköy meteoroloji istasyonuna yaptığımız müracaate şu cevap verilmiştir:

«— İstanbul rasad istasyonlarında kaydedilmiş gayritabii bir vaziyet yoktur.

İstanbuldaki kış normal olarak geçmekte, fakat geçen yıllardan biraz fazla soğuk olmaktadır. Yeşilköy istasyonu ancak İstanbul mntakasının hava vaziyetini tesbit eder.»

Bursa havalisinde

Bursa 11 (A.A.) — Yalova ve Orhan gazi havalisine yağın karın kesafeti 55 santimi bulduğu haber verilmektedir. Dün buraya hareket eden posta ve yolcu otomobilleri bu yüzden geri dönmüşlerdir. Tipi bütün şiddetle devam ediyor. Yolun açılması için, azamî gayret sarfedilmektedir.

Soğuktan ölenler var

Riga 11 — Estonyada şimdije kadar

İsim	Lira	Kr.
Sabri Beton	50	
İsa Güvenç	50	
Mustafa Bağcı	50	
Mitat Denizler	50	
Ramadan Hasas	50	
İlyas Gündoğan	50	
Osman Çağlayan	50	
Muharrem Hüseyin	50	
Muharrem Şerif	50	
İbrahim Bayandı	50	
Firinci Mehmed	50	
Fadıl	50	
Şoför Cavid	50	
Hilmi Ergun	50	
Halid Çelebi	50	
Abdülkerim Sert	50	
Ramadan Anarşalı	50	
Şuayib Hüseyin	50	
İskender Satıcı	50	
Feyzullah İbrahim	50	
Cafer Halli	30	
İbrahim Yılmaz	30	
Ramadan Veli	35	
Nureddin Aslan	30	
Mustafa Lüleci	25	
Mehdi Çavuş	25	
Yaşar Ahmed	25	
Yaşar Akın	25	
Yusuf Gülbeyaz	25	
Emin İnç	25	
Hallî Yıldırım	25	
Delî Mehmed	25	
İlyas Kahveci	25	
Hüseyin Ekiçi	25	
Haşmet Özen	25	
Yusuf Güleşen	25	
Hamdi Soyer	25	
Rifat Şahin	25	
Hilmi Zekeriyâ	25	
Receb Çakar	25	
Necib Yaşar	25	
All Ağuş	25	
Makud Güvercin	25	
Emin Sadîç	25	
Kâzım Murtaza	25	
Mustafa Şaban	25	
Şerif Murtaza	25	
Osman Babacan	25	
Niyazi Şoför	25	
Hatice Soyer	25	
Haydar Salih	25	
Remzi	25	
Tahsin Kâhya	25	
Osman Yüksel	20	
Şuayib Hasan	20	
Kâzım	20	
Sait Cemal	20	
Mustafa Akyol	15	
Abdullah Kırtepe	10	
Hacı Bayram	10	
Yılmaz Çarbak (35 inci okul 1.A da numara 544)	2	50
Malkara topçu taburu 3 cü bölük erati namına (posta ile)	1	50
Halid Fahri	8	
Reşad Ekrem	2	50
Reşad Çavuş	2	
Eshabî hayırdan Mehmed Çakıröz	50	
(Bu teberrü 6/1/940 tarihli nüshamızda perakende teberrüleri arasında kaydedilmiştir.)		

Yekûn 333 40

hiç görülmedik bir soğuk dalgası hüküm sürmektedir. Termometre sifırın altında 41 dereceye düşmüştür. Rigada da sifırın altında 31 dir. Fevkalâde soğuklardan birçok kişi ölmüştür.

Bükrüş 11 — Romanyada da şiddetli bir soğuk hüküm sürmektedir. Tuna nehri tamamen donmuştur.

Dağlarda kalanlar

Maraş 11 (A.A.) — Ahır dağında kalan üç kişinin kurtarılması için bugün bir jandarma müfrezesi gönderilmiş, hava çok soğuk ve poyrazlı olduğundan bazı yolların da dağlarda kaldığı haber alınmıştır. Jandarma müfrezesi bu yolları da kurtaracaktır. Müfrezesi beraberinde soğuktan korunmak için birçok kaputlar götürmüştür.

Moskovada

Moskova 11 (A.A.) — Havas: Termometre sifırın altında 40 dereceye düşmüştür. Sokaklarda birçok kimseler donmuştur.

Nakliyat felce uğramıştır. Fırınlarda ekmekek bulunamamaktadır. Odesa limanının buz tuttuğu bildirilmektedir.

Dün de yeniden zelzeleler oldu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tiriyorum. Karlar bizi her taraftan mahsur bıraktı.»

İzzet Kolay

Vapurlar Giresuna uğrıyamıyorlar

Giresun 11 (A.A.) — Denizde ve karada, iki gündübenberi fırtına bütün şiddetle devam etmektedir. Limanımıza gelmesi beklenen vapurlar fırtınadan diğer limanlara sığınmış bulunmaktadırlar.

Dahiliye Vekilinin beyanati

Ankara 11 — Meclisin dünkü toplantısında zelzele felâketi hakkında söz alan hatibeler Dahiliye Vekili ayrıca cevaplar vermiştir. Vekil bu cevaplarında memleketin jeolojik bir tetkike tâbi tutulması hükümetin de çok arzu ettiği bir şey olduğunu söylemiş, bundan sonra harabeler üzerinde yapılacak inşaat yapı-lacağı vakit fennin bütün nimet ve vasıtalarından istifade edileceğini ilâve etmiştir.

Vekil yardım işlerinin gün geçtikçe yoluma gireceğini de söylemiştir.

Şiranda

Şiran 11 (A.A.) — Son zelzeleler neticesi kazamızda 182 ev tamamen, 500 ev de kısmen yıkılmıştır. Mâli inhidam ev miktarı dört yüzdür. Felâkete maruz kalmış olan halkımızın ihtiyaçlarının temini ve sıhhi vaziyetlerinin korunması için başta Gümüşhane valisi olmak üzere alâkadar memurlar tarafından lâzım gelen tedbirler alınmıştır.

Yeni zelzeleler

Gerede 11 (Husufî) — Bu gece saat 1.40 ta 5 saniye devam eden oldukça şiddetli bir zelzele olmuş, halk heyecana düşmüştür. Bu arada korku içinde sokağa fırlayanlar ve sabah a-yazda bekleyenler olmuştur. Maddî hasar yoktur.

Zile 11 (A.A.) — Dün akşam 22.30 da, şehrimizde 8 saniye süren orta şiddette bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Belçikada zelzeleler oluyor

Brüksel 11 (A.A.) — Bu sabah saat 3,50 de Louviere nahiyesinde yeni bir zelzele daha olmuştur. Hiç bir hasar yoktur.

Tekirdağında

Tekirdağ 11 (A.A.) — Bu sabah saat 4,10 da şehrimizde şiddetli bir zelzele olmuştur.

Fransız elçiliğinin yardımı

Ankara 11 (A.A.) — Fransız büyük elçisi Masikli, Fransız büyük elçiliği memurları adına bir yardım olmak üzere, yardım komitesine 500 lira tevdi etmiştir.

Efganistanın yardımları

Ankara 11 (A.A.) — Efgan büyük elçisi, hareketiarz felâketzedeleri için, Efgan kralı haşmetli Zahir Han tarafından teberrü edilen 2000 İngiliz lirası ile, Efgan Kızılay cemiyeti tarafından teberrü edilmiş olan 3000 İngiliz lirasını Hariciye Vekâletine tevdi etmiştir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Ceketin cebindeki mektub

Çeviren: Nimet Mustafa

Genç memur bay Sezai ilk aylığını aldığı gün işinden çıkar çıkmaz hazır elbise satılan mağazalardan birine gitmişti. Bay Sezai şık olmak merakında idi. Mektebdenberi, hep bunu düşünürdü. Fakat fakirdi, hiç bir zaman şık bir elbiseye sahip olamamıştı. İşe girdikten, ilk aylığını aldıktan sonra nihayet şıklık merakını tatmin edebilecekti. Mağazada ellerini oğuştura oğuştura karşılayan tezgâhtara:

— Bana bir kostüm, dedi, fakat çok şık olması şarttır.

Sağları olsun demiyordu. Halis yün olmasında ısrar etmiyordu. Çünkü o yalnız şıklık emelini tatmin edecekti.

Tezgâhtar, bay Sezaiyi tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra bir dolab açtı. Asılı elbiselerden birini çıkardı:

— Tam sizin için, dedi, en son moda-hele ceketinizi çıkarın.

Bay Sezai ceketini çıkardı. Tezgâhtar yeni ceketini giydirdi.

— Size bir eldiven kadar iyi gitti. Dedi Bay Sezai aynada kendine baktı. Hakikaten iyi gitmişti. fakat.

— Yakalar biraz küçük gibi.

— Reverleri mi söylüyorsunuz. Son moda böyle bayım... Geniş reverli ceketler şimdi moda değil ki. ceketinde hiç bir kusur yok. Esasen kusur da olsa tashih ederdik. Hele bir pantolonu da giyin, buyurun şu paravanın arkasına da...

Bay Sezai paravanın arkasında pantolonu giydi. Tekrar aynanın karşısına geçti. Tezgâhtar, daha ona bakmadan:

— Mükemmel, dedi; ısmarlama dikilmiş olsa bu kadar iyi düşmezdi.

Bay Sezai pantolonu da beğenmişti.

— Hiç çıkarılmayın bayım, yeleşti ceketini de giyiniz, eskileri sardırırım.

Pazarlık uzun sürmedi. Bay Sezai eski elbiseleri koltuğunda yeniler üs-

tünde mağazadan çıktığı zaman çok keyifli idi. Önünden geçtiği her mağazanın camkânındaki aynalara bakıyor, kendi kendine gülümsüyor:

— Hakikaten şık bir adam oldum. Diyordu. Yanından geçen kızların kendine beğenerek baktıklarından eminindi. Kendi akranı fakat kendi gibi şık giyinmemiş erkekler onu gördükçe kim bilir ne kadar hased ediyorlardı.

Bay Sezai bir pansiyonda bir odada oturuyordu. Odasına gittiği zaman o radaki küçük aynada kendini daha doya doya sevmek fırsatını bulmuştu.

Ceketin ceblerine elini soktu. İç ceblerine baktı. İç ceblerden birinde bir kâğıd vardı. Herhalde unutulmuş bir etiket olacaktı. Bay Sezai kâğıdı çıkardı. Kâğıd dört katlı idi, açtı, ince bir yazı ile şu satırlar yazılmıştı:

«Ben çok güzel bir kızım. Terzi yanında çalışırım. Bu kostümü alacak genç delikanlı eğer bekarsa onunla tanışmak emelindeyim. beni beğeneceğinden eminim! Birbirimizi sever evlenirsek, her ikimiz için de bu bir sadet olur.»

Mektubun altında kızın ev adresi de vardı.

Bay Sezai çok memnundu. Bu elbise hakikaten kendine uyar getirmişti. Güzel bir genç kızla tanışmak, onunla evlenmek bu ne iyi bir şey olurdu. Bay Sezai çok çekingen bir insandı. Böyle bir tesadüf olmazsa belki ömrü oldukça güzel bir genç kızla tanışamayacak, evlenemeyecekti.

Hemen o gün genç kıza bir mektub yazdı. Daha görmeden âşık olmuştu denilebilir.

O gece sevincinden uyuyamadı. Ertesi gün mektubun cevabı gelmedi. Daha ertesi gün Pazartesi. İşe gitmiyordu. Mektubun cevabı gelir ümidile evden

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 11/1/940 fiatları

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Lordra	1 Sterlin	5.21
New-York	100 Dolar	129.4330
Paris	100 Fran	2.95
Milano	100 Lire	6.70
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.105
Mmsterdam	100 Florin	69.4590
Berlin	100 Rayışm.	—
Brüksel	100 Belga	21.7775
Atina	100 Drahmi	0.965
Sofya	100 Leva	1.5925
Prag	100 Çek Kr.	—
Madrid	100 Peçeta	13.19
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengö	23.5525
Bükreş	100 Ley	0.965
Belgrad	100 Dinar	3.1575
Yokohama	100 Yen	30.915
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.8275
Moskova	100 Ruble	—

Esham ve tahvilât

Türk borcu I peşin	19.275
Ergani	19.80
Sivas-Erzurum III	19.20

Yugosavya'da Komünistler Tevkif ediliyor

Belgrad 11 (A.A.) — Müfrid unsurların son nümayişleri üzerine Yugoslavya'da komünistler için tecemmü kampları tesis edilmiştir. Biçekt kampına komünistliğe teveccühü olduklarından şüphe edilen 22 fikir adamı ve birçok talebe sevkedilmiştir.

Diğer bir kampta başkaca 62 mevkuf bulunmaktadır. Bir üçüncü kamp da açılmak üzeredir.

gikmadı.

Postacı gelmiş, mektub getirmişti. Bay Sezai zarfı titreyen ellerile açtı, mektubu okudu:

«Savın bay,

Karıma yazdığım mektubu gördüm, meselevi tabkik ettim, karım beş sene evvel bir terzi yanında çalışırken böyle bir çocukluk yaptığını söyledi. Şimdi iki çocuk anası olan karıma bir daha mektub yazmaktan sizi menederim.»

«Son Posta»nın tarihi tefrikan: 111

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Batakhanedeki zenginler

Vallahi geldiğim yeri bilmiyorum... Gözlerimi bağlayıp beni öyle salversinler... Salvermeden nem var nem yok hepsini vereyim, beni sen mahvettin, sen kurtarırısın pembe yaşmaklım!..» diyor... O kadar avutmağa çalışıyorum, faydası olmayacak, kâhyasına yazılan tezkerelere de hiçkara hiçkara parmağını ve mühürünü basıyor, sonra: «Cezandır, çek Hacı Atallah... Sana buradan kurtuluş yoktur» diye yastığına kapanıyor... Bu gidişle gelecek aya çıkmaz adamcağız kalfacığım...

Gülbeşekeri dinlerken Sahbâ kalfanın yüzü renkten renge girmişti. Fakat, kırkçüleri kâhyası Hacı Atallahın «pembe yaşmaklı Kamer hatun» una bir şey söylemedi. Sadece:

— Haydi git kızım, dedi, bu akşam Hacıya bir kâğıd daha mühürleteceksin!.. — Başüstüne kalfacığım...

Sahbâ kalfa, karşı kumarlardan birinin başındaki bir kıza işaret etti. Bu tombul, pembe, sarışın bir kızdı, biraz delişmen idi. İlk bakışta gayet basit bir mahlûk olduğu anlaşılıyordu; Sahbâ:

— Seni çoktandır görmedim Şevkidil.. senin Sâdide ne yapıyor...

Şevkidil ko'larile, el'erile, kaşile, gözile işaretler ederek konuşmağa başladı:

— Kalfacığım.. vallahi herif buraya postu serdi, hani tekme ile kovsak gitmiyecek... Japon güvercini ararken cennet kuzu buldum» diyor, beni kapıda görür görmez: «Başımın tacı, gönlümün ilacı, efendim sultanım, beni gene saatlerce gözü kapıda bıraktın, dile benden ne dilersin» diye karşılıyor.. kalfacığım bu adam Karun gibi, denizde kum, onda elmas.. bana dün: «Ah benim güzelim... Benim Bursada verini benden başka kimsenin bilmediği. benim de kendim gitmeyince bulamıyacağım bir yerde gömülü bir siyah inci gerdanlığım vardır, esi Hind padisahının hazinelerinde yoktur, şunu nasıl etsek getirsek te senin billür gerdanına taksam» dedi kalfacığım...

Sahbâ kalfa gülümsedi:

— Biz o adamı yakında Kırkavak öğ'una teslim etmek isteriz, kız sen ne dersin?..

Dive sordu. Şevkidil lâkayid ve manasız:

— Kalfacığım ben hiçbir şey bilmem... Dedi.

Sahbâ kalfa bu kızdın sonra da, biraz ilerde emrini bekliven diğer iki cariyeve seslendi. Kızlar, hiçbir şey söylemeden derhal Sahbâ'nın vikamağa başladılar.

O sırada öbek tasındaki kızlardan da dört beş basbasa vormiş konuşuyorlardı; buğday benizli bir kız:

— Ne söv'er iseniz söv'evin kız'lar, ben o terzi emreğine vurgunum.. oğlan her gece rüyamda...

— Sahbâ kalfa icitmesin seni avağının altında ezer vallahi Anberbü!

— Avağının altında ezmek değil, saumdan sess ne olur sarbi... Hem neden azcelemiş avağının altında... Gönül bu... Seviorum bu gencl... İste bu kadar...

— Kız sen bu terzi çıracıyı ne zaman gördün?

— Kalfa ile beraber carsıva gitmistik

bir ay evvel.. ilkönce o gün gördüm... Ter bıyıklı, kara kâkülü, ahu göz bir nevcivan... Sirtında al mintan, kolları sıvalı, dükkânın önünde oturmuş dikmiş dikiyordu. Göz göze geldik, yüreğim bir kere sızladı... Evvelki gün de gene kalfa ile Şehreminde bir ev aradık.. bizim hanım sultanın bendelerinden birinin evi imiş.. evi bulduk amma kadımı bulamadık.. dönüştü çarşından geçtik.. bu sefer de benim terzi ile yüz yüze geldik... Sirtında gene o al mintan, ak çuhadan diz çakırsı, bacakları çıplak, ayağında çırak işi takunya, sırtına birkaç aba vurmuş, bir yere götürüyordu. Capkın söyle bir göz kaldırıp gülümsedi.. ben de bittim... Kalfa da: «Kız ne oldun birdenbire, benim kül gibi oldu?!» diye sormasın mı?

— Ey... Sonra...

— Ne cevap verdin?..

— Kalfa farkına vardı mı işin?..

— «Kalfacığım... Birdenbire gözlerim karardı... Başım döndü... Ben hasta idim zaten sabah'eyin amma sana söylemedim idi?» dedim..

— Yamansın sen Anberbü... — Kız senden korkulur... — İnsan orada hemen lâf bulabilir mi?

Bu sırada cariyelerden biri alçak sesle bir türkü tutturdu:

— *Sevdi gönül bir püseri
Sanatı terzi güzeli,
Sim üstüne neylemeli
Bilmem ona ne işlemeli?*

Üç dört kız da bir ağızdan yüksek sesle ara nağmesini söylediler:

— *Ne eylemeli, ne işemeli?
Bu kışı da burda kışlamalı!*

Bu terzi güzeli türküsüne. Anberbü da, billür bir sesle iştiarak etti:

— *Vardı ayağım evine,
Tutuldu dilim diline,
Kâkülünün bir teline
Bağlamalı canı dâ'i.*

— *Ne eylemeli, ne işlemeli.
Bu yazı da yazlamalı!*

— *Dikis diker nâz ile
Avmalı yelpaze ile
Pir gümbüs endaze ile
Ölçmeli a' nazlı belî.*

— *Ne eylemeli, ne işlemeli.
Bu kışı da burda kışlamalı!*

— *Ne eylemeli, ne işlemeli.
Bu kışı da burda kışlamalı!*

— *Ne eylemeli, ne işlemeli.
Bu kışı da burda kışlamalı!*

Sahbâ kalfa gülümseyerek:

— Ne oluyor kızlar... Bir yanık kokuyor bu türküde...

Dive sordu. Kalfayı sabunluyan cariye, fısıldadı:

— Benden işitmiş olma kalfacığım, Anbarbü bir terzi çıracına tutulmuş... Sahbâ bir kahkaha attı:

— Ayol bunda üzülüp duracak, yanıp yakılacak ne var, balıkçı güzeli nasıl geldi ise terzi güzeli de gelir... Bugünden tezi yok...

(Arkası var)

MİLLÎ PİYANGO İDARESİNDEN:

Biletlerin iptalinde kullanılmak üzere muhtelif büyüklükte (600) adet zimba makinası alınacaktır.

Şerait ve evsafı hakkında tafsilât almak ve teklif yapmak isteyenlerin en geç 25.1.940 tarihine kadar Ankarada Millî Piyango İdaresine. İstanbulda Taşhanında Millî Piyango Buro-suna müracaat etmeleri.

«Son Posta»nın edebî tefrikan: 16

Sisli Akşam

Nakleden: Neyy'r Kemal

Bu sebebi ne yapıp yapıp meydana çıkaracağım. Neden bu kadar zalimleştin küçük kaplan?

Parmaklarımdan birini o kadar sıkı ki canımın acısından az kalsın bağırcaaktım.

— Bana ne cüretle dokunuyorsunuz? Kimsesizim de onun için mi?

Kızım görüntüyordum. Halbuki yüreğimde tutuşan acı hiddetten çok daha derin bir şeydi. Bunu bana bir yabancı yapmamıştı. (Öyle olsa - Halûktan başka biri olsa - yüreğime böyle dokunmazdı, sadede kazardım.) «Kestane korusu» nda bana ne derin bir saygı ile okulan ve bende ne temiz bir dostluk bulan Halûk yapmıştı.

Görünmeyen bir sihirli el; yüzünden sanki bir anda o sert manayı aldı ve tâ göz bebeklerine gölge gibi sinen sonsuz bir yeis ile o yüzü kararttı:

— Söylemeyiniz. APah aşkına söylemeyiniz. Dünyada bundan yanlış şey olmaz.

O sırada Nazmi bey indi. Ayak üstü bir iki şey konuştuk. «Allah rahatlık versin» diyerek ayrıldım. Halûka tek bir söz bile söylemedi.

Leylâ hanımefendile merdiven başında karşılaştık:

— İncigül Allaha ısmarladık. Affet bu gece yalnız kalıyorsun. Yarın seni bol bol eğlendiririm. Yolculuk epey yormuş seni. Bak rengin porsani!

— Evet, biraz yorgunum.

Tabii görünmeye çalışıyordum. Fakat son söz dudaklarımdan çıkarken sesim titriyordu. Bunu belki de arkamdan merdiven başına kadar koşan Halûk ta farketti.

— İnci hanım!

Cevap vermeden ikinci kat merdivenlerini tuttum. Leylâ hanımefendi onun koluna girdi. Az sonra da sokak kapısının kapandığını duydum.

Gitti'ler. Yapayalnızım. Küçük odam ışık içinde, şirin, rahat... Ne istersem, neyi seversem burada: Kitaplarım, çiçeklerim ve defterim...

Fakat içimin tâ derinlerinde, şimdiye kadar bilmediğim, duymadığım bir yer sızlıyor.

Ağlamıyacağım. Göz yaşı neden?... İşte nihayet hürrüm... Hasretini çektiğim macera ömrünün kapısından ayıldı.

Hür fakat ne kadar yalnız... Kalabalık, neşe, eğlence için yanıyorum. Gülme, söylemek, eğlenmek için yanıyorum. Yok hayır, hayır bunlardan çok

başka bir şey, bir tek şey için yanıyorum. Onu sen bile bi miyeceksin defterim.

Maçka

Sontesrin 23 Çarşamba

Hiçbir vakit erisemeyeceği şeyi istemek... Ne olmaz hayal!

Burada rahat bir evde, dünyanın en güzel yüzü, tatlı dilli kadınının misafiriyim. Şimdilik paraya da ihtiyacım yok. Öyle iken kararsızım. Hattâ bazan... Bedbatım.

Dört gündür Leylâ hanım beni nasıl gezdireceğini, nasıl eğlendireceğini bilmedi. Arka arkaya ziyafetler, davetler verdi. Beni İstanbulun kibar muhitile tanıştırmak için e'inden geleni yaptı. Bu muhitte pek beğenildiğimi de temin ediyor.

Mütün bunlar içimde, hafif bir rüzgârın engin denizlerdeki ürpertisi kadar bile geçici ve sathî bir tesir bırakmadı. Hayatı şimdi anıyorum. Mes'ud olmak için hissiz olmak lâzım...

Leylâ hanımefendi iki gece bin özur dileyerek beni yalnız bırakıp çıktı. Sonradan anladım ki Halûk böyle beraber gezmeğe gitmişler. Halûk kendisi o gün-denberi hiç gelmedi. İşte buna pek memnunum.

Küçüklerle iyice anlaştık. Benden ayrılmak istemiyorlar. Leylâ hanım Meliha gibi her dakika çoktan bahsetmiyordu amma onları büyütmevi, terbiye etmeyi bin kere daha iyi biliyor.

Ben böyle ne olacağım, ne yapacağım? İhtimal bir zaman sonra bu serseri ömre alırım. Fakat şimdi etrafımdakilerin be-

nimle belki de acıyarak meşgul olduklarını düşündükçe içim içimi yiyor.

Yarın öğle yemeğine Nazire hanımefendi geliyor. Bu kadını çok görmek istiyorum. - Halûk «benim şeker halam» diye di'inden düşürmüyordu. - Acaba kendisi nerelerde, ne yapıyor? Neden hiç görünmüyor?

Gene budalalık ediyorum. Bunlardan bana ne?

Leylâ hanımefendi kahvaltılarını odasında yapıyor. Ben de oraya gidiyorum. Hem yiyor. hem konuşuyoruz. Bazan o, gelen mektupları meşgul oluyor. Hoşuna giden yerlerini bana da okuyor. Ne kadar da çok dostları var. İmreniyorum.

Bunlar Muhlis beyin (kocasının) kendisine olan sevgisini körüklemeye yarıyor. Karısının başkaları tarafından sevildiğini gören erkek ona dört elle sarılır. Erkekler yaradılıştan mücadeleci imişler. Kolayca ele geçirdikleri, kolayca ellerinde tuttukları kadına kıymet vermezlermiş. Onlara daima, hoşunuza gidemedikleri gün ellerinden kuş gibi uçuvereceğini kanaatini telkin etmeli imiş. Yüreğine heyecan veremediğiniz erkekle yaşamak, yaşamak değilmiş.

Şu Muhlis bey gelse de bir görsem: Pek merak ediyorum.

«Kestane korusu» ndan ayrıralı neler öğrendim neler!... Hayatın meğer ne sayısız yüzü varmış!

Gece

Yemekten sonra Leylâ hanımefendiyi beklemek için misafir salonuna indim. Beraber sokağa çıkacaktık. Karşımda kim bulsam iyi?..

Vahid beyi...

Bütün gayretine rağmen sınırlendini gizliyemiyordu. Şapkıman altından gizlice yüzüne baktım. Neye bilmem bu çehre beni artık ilk gün gibi çekmişti. Onda şimdi sinsi ve soğuk bir ışık sezilyordum.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Eski Adana

On sekiz yıl evvelki Adana büyük, fakat köhne bir şark köyü halinde idi

Adana, (Hususi) — Kültür, ziraat, ticaret, hatta ruh ve hüviyetimiz Cumhuriyet inkılabıyla nasıl şartırtıcı bir istihale geçirdiyse, kurtuluşun sonra, memlekette bayındırlık hamleleri de aynı büyük ölçüde, hayret verici bir mesafe aldı. Bunun şaheser nünunelerinden birisi Adanadır.

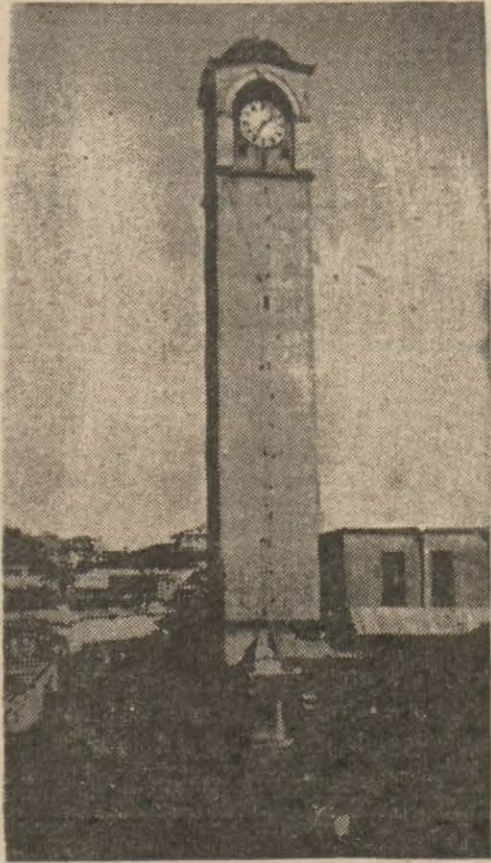
Kurtuluşun sonra Kemalist rejimin bugünkü mertebeye ulaştırıldığı, bugünkü şeklin azametini hakkile takdir edebilmek için düne kısaca bir göz atmak lüzumludur.

On sekiz yıl evvelki Adananın tablosunu çizelim:

Adananın tarihi Taşköprüsünün cenub tarafındayız. Yüzümüz şimalle dönüktür. Şimdi hep beraber yürüyoruz: Önümüzdeki yol, iki yüklü arabanın ancak geçebileceği kadar dardır. Solumuzda köşe başında bir bakkal dükkânı, onun bitişiğinde bir kahve, burasını geçince yol çok dar bir kıvrımla Seyhanı takip eder. Sol kolda merhum Avni Paşanın taş evi ve Şamlı Arabaların elinde bulunan Asakiri şahane hastanesi. İlerliyoruz: Sağ kolda Seyhan nehri üstündeki küçük bina, orman memurluğu, sağımızda Bahri Paşanın oğullarının oturduğu ev. Şimdiki askeri fırka binasına varmadan önce sağımızda demir merdivenle nehre inilecek bir kapı. Burası da suların su aldıkları yer. Dar ve bozuk yolda yürüyoruz: Sağımızda tek sıra evler. Çit kulübeli, bakış ve harab dükkânlar ve kocaman bir han. Yol kordelâ gibi daralmıştı artık. Tek sıra harab dükkânların, kahvelerin arkasında hekim Bedrosun fabrikası. Bu daracık sokağın sağımızda kalan tek sıra kulübelilerinden sonra şimdiki demiryoluna kadar tek bir ev yok. Bahçeler, tarlalar uzayıp gidiyor. Dört yolun ağzına yaklaşıyoruz: Kerpiçten yapılmış, yıkılmamak için birbirine omuz vermiş bir kaç testi imalâhanesi. Bunların adı «Cecreciler» dir. Biraz ileride bir dink - bulgur dövlen taş - ve harab bir dükkân ve nihayet şimdiki asfalt caddenin olduğu yere geldik.

Yeni istasyona doğru bakalım: Karşılıklı iki hendeğin teşkil ettiği çukur, eğri bütürlü çamurlu bir yol... İki tarafı bataklık. Tosbağ mahallesi denilen çerden çöpten, kerpiç ve teneke yapılmış Ermeni evleri... Sağımız bahçeler. Bu yol bizi şimdiki yeni mahalleye götürüyor. Şimdiki Atatürk parkından itibaren ta bağlara kadar tarlalar uzayıp gidiyor.

Gene asfalt caddenin başına dönelim: Bu defa cenuba, yani çarşıya doğru yürüyoruz. Burası oldukça dik, dar ve Arnavud kaldırım adı verilen taşlarla döşeli bir yol... Şimdiki Doğruluk fabrikasından itibaren şarka doğru ilerleyince Keçeciler çarşısına giriliyor: Burada sap saman, çakmak taşı, kazma sapı satan küçük palaz dükkânlar. Buradan çıkınca Tarsus kapısı denilen çarşıya gelirdi. Kasab, manav, sebzeçiler... Bugünkü A-bidinpaşa caddesine sapıyoruz: İrili ufaklı birkaç attar, berber dükkânı, sağda büyük ve harab bir arabacı hanı. Şimdiki Kemeraltı camii karşısındaki Şölen gazinosu yerinde çürük, harab birkaç fes kalıpcısı... tenekeçiler... Biraz daha ilerliyoruz: Dükkânlar artık yok... kerpiç arme ve çit arme kulübeli sıralanmış. Şimdiki belediyenin önüne yürüyoruz: O zaman belediyenin önü ve yağ camii ne kadar uzayan caddenin iki tarafı ancak iki metre genişliğinde tozlu bir yoldu.

Adananın tarihi saat kulesi

Kunduracılar, terziler, tuhafiyeciler, köhne dükkânlarında bağdaş kurmuş, feslerinin püskülleriyle oynamakta ve esnemekte...

Taksi meydanında eski bir Ermeni kilisesi oturuyordu. Şimdiki Cumhuriyet otelinin yerinde de İspiroğlunun oteli. Şimdiki taş mağazadan itibaren de zindan gibi bir dehliz vardı. Burası güya kapah çarşı idi ve saat kulesinden itibaren de hükümete kadar sağlı sollu harab kulübeli... Hükümet binasından sağa dönelim: Yüz yüz elli metre kadar sonra artık şehir hududu bitiyor. Tarlalar ve çiftçi çadırları...

Şehrin kurtuluş devrine kadar olan hayatında tenviratı isli lâmba şişeleriyle, tanzifatı üç beş çaltı süpürgesile hü-lâsa edebiliriz. İşte kurtuluş devrine kadar Adana, bu dekor ve şartlar içinde yaşadı.

Halbuki bugünkü Adana modern ve p'anlı bir şehirdir.

Gebze banliyö trenleri ve bir izah

D. D. Y. ve L. İşletme Umum Müdürlüğü bildiriyor:

«Gazetimiz 24.12.939 tarihli nüshasında (Haydarpaşadan Gebzeye uzatılacak banliyö trenleri) başlığı altında çıkan yazı mü-nasebetle aşağıdaki şekilde keyfiyeti tavsiz ederiz.

Haydarpaşa Pendik banliyö trenlerinin Gebzeye temdidî mümkün görülememekte - dir. Esasen Gebze, İstanbul ile hergün gidip gelme 13 trenle muvasalası olan bir kasabamızdır. Haydarpaşa Gebze münasebeti saat 9,25; 14,25; 15,45; 16,05; ve 20,05 te Haydarpaşadan kalkan 5 trenle; Gebze Haydarpaşa münasebeti ise Gebzedeki saat 6,20, 6,39; 7,48, 8,52, 10,37; 17,40; 18,11 de kalkan 7 katarla temin edilmiş bulunmaktadı. Bunlardan başka sabahları Pendik - ten saat 5,30 da Gebzeye hareket eden bir tren daha vardır.

Bu müsaid vaziyet karşısında ayrıca banliyö treninin de Gebzeye temdidinde bir fayda görülemediğinden bilgi almanızı saygılarımla rica ederiz.»

Malkara hü'ümet konağı

Hükümet konağı inşaatı bitmek üzeredir. Bu ay nihayetinde devairin yeni binaya nakli yapılacaktır.

Samsunun zelzele mintakalarına yaptığı yardımlar

Samsun (Hususi) — Çarşamba günü akşamına kadar Samsun milli yardım komitesi tarafından Erbaaya 2600 ekme, 152 teneke peynir, 53 teneke kavurma, 50 sandık şeker, bir sandık çay; 10 kilo tarçın, 20 çuval piring, 10 çuval sabun, 2 çuval tuz, 1005 kilo sukuk ve pastırma, 325 teneke petrol, 15 soba; 11 mangal, 100 sütlük ve çaydanlık, 500 alüminyum maşrapa, 190 gemici feneri, 4 yatak, 10 minder; 11 yastık, 26 yorgan, 88 battaniye; 3 kilim; 132 yelek ve ceket; 96 pantolon; 600 çocuk elbisesi, 204 manto; 588 fanilâ ve kazak, 300 don, 156 gömlek, 360 muhtelif çamaşır, 143 şapka; 564 entari; 72 hırka; 210 ayakkabı; 125 çocuk ayakkabısı, 100 kazma, 100 kürek, 41 metre mikâbî 320 dres kereste göndermiş bulunmaktadır.

Felâketzedelerin yersiz kalanlarının barındırılmaları için evler inşası da hi temin olunacaktır. Bu işe memuren mühendis ve marangozlar Erbaada faaliyete geçmektedirler.

Erbaa yaralıları Samsuna gönderiliyor

Erbaa (Hususi) — Erbaa felâketinde yaralanan vatandaşlardan biri dokuz, diğeri yedi kişi olmak üzere iki yaralı kafilesi daha Samsuna sevk olunmuştur. Halkevi yardımcı ekibi felâketzedelere hizmet hususunda büyük bir gayret göstermekte devam etmektedirler. Bu gençlerin yardımile köylerde taramalar yapılmasına da başlanılmıştır. Halkevi ekibi, Erbaada bir kamp kurmuştur.

Yurdda sel ve kar

Sındırgı (Hususi) — Yağmur şiddetini kaybetmiştir. Fakat gene de yağmakta devam ediyor. Bigadiç ile Balıkesir arasında Simav çayından birkaç yolcu manda arabasile güçhale geçebilmişler ve bir haftadır gelmeyen posta da buraya getirilmiştir. Münakâlatin inkitaa uğraması ekmeçilerde un mevcudunu ve bakkallarda da tuz, kahve vesaireyi tüketmiştir. Bilhassa tütün tüccarları transfer muamelesi biten tütünleri sevkedemediklerinden zürradan satın aldıkları tütünleri tesellüm edemiyorlar.

Valimiz Recai Güreli, Bigadiç nehri - nin yanına kadar gelmiş, tetkiklerde bulunup gitmiştir.

Çankırıda yağışlar tahribat yaptı Çankırı (Hususi) — Yurdun birçok yerlerinde olduğu gibi geçen haftaki yağışlar Çankırıda da az çok tahribat yapmıştır.

Çay ve dereler gelen seller, bilhassa Kastamonu yolu üzerinde Kirazdere mevkiinde şosenin bir kısmını bozmuştur.

Gene bu yol üzerinde Pisderedeki sedler, duvar kaymış, yolu hayli bozmuştur.

Vilâyet nafıası derhal faaliyete geçerek tamire başlamıştır.

Çankırıda kar 25 santimi buldu Çankırı (Hususi) — İki gündenberi fasılasız yağmakta olan kar her tarafı kaplanmıştır.

Birikmekte olan kar 25 santim kalınlığı bulmuştur. Çiçek açmışa benzeyen ağaçlarla Çankırı, kar içinde bir gelin kadar güzel, sevimli ve lâtifdir.

Edebiyat: Necib Fazıl ve eserleri

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

rin bir ânı, bir vakfesi vardır. Roman ise, vak'aların tahkiyesi cihetinden, devam halindedir. Sonra kaziyeyi aksine çevirirsek, en mühim nokta sudur: Roman bize bir yahud müteaddid «muhayyel» vak'aları nakletmek için sözün anı ve manâ kudretinden fazlasile istifade eder, zamanı ve mekânı tayinden geri kalmaz, hâdiseleri bildirir, sebeplerini göstererek bunları birbirine zincirler. Halbuki şiir, uzviyetimizin bütün mekânizmasını harekete getirir, doğrudan doğruya bu organizm ile alâkadardır. Kendisine hudud olarak ta terennümü seçmiştir. Bu terennüm, kulağımızın, sesimizin bir şeklidir. Romanda neticeyi sabırla bekleyebilir, bıraktığımız yerden her zaman başlayabiliriz. Şiirde ise bir ritmin çalkantısı içinde derhal müteessir olmuşuzdur ve müteessir etmeğe davet olunmuşuzdur. Bilhassa lirik şiirde bu hususiyet bütün kudretile kendisini belli eder. İşte bunun içindir ki, musikinin dışında bir şiir telâkkisi, araya menfaat endişesi girmezse hiçbir devirde hiçbir suretle kabul edilememiştir. Buna bütün didaktik manzumelerin en sonunda yalnız fikirleri itibarile tetkik sahasına girebilmeleri, kalblerde ise hiçbir iz bırakmadan unutulup gitmeleri en hüzünlü birer misaldir. Artık bu böyle iken, vak'ayı şiirin üstünde tutmağa imkân var mıdır? İhtimal bunun içindir ki, fena şairlerin elinde manzum tiyatro nihayet iflâs etmiş, unutulmuş gibidir. Fakat dünyada manzum piyes yazarların ve belki de yazmakta devam eednlerin bir tek mu-

vaffakiyetleri varsa, o da, her şeyden evvel iyi tiyatro muharriri olmalarındadır. Bugün Edmond Rostand'ın eserleri bile yalnız bu cepheden ayakta durabiliyor. Amma daha ne kadar zaman duracaklar?... Belki onu, şiirin başka bir cemiyet telâkkisinde alabileceği istikametler gösterir. Yalnız muhakkak olan bir şey varsa, o zaman da, her şeyden evvel se-mefhumuna dayanan hakikî şiir telâkkisinde romana büyük bir kıymet verilemeyeceğidir. Bütün ideolojiler - bütün demagojiler gibi - ergeç saf şiir mihrabı önünde yanyana eriyen cüsselâ münhar gibi eriyeceklerdir. Nasıl ki, aynı suretle, ne fütürizm, ne dadaizm, ne sürrealizm hokkabazlıkları da günün birinde bugünkü kadar bile meydana boy gösteremeyeceklerdir sanırım.

Mizah edebiyatımız ne kıratat?

Mizah edebiyatımızın bazan ne aşâğılık bir hale geldiğini görmek isterseniz, arasında bir akşam gazetesinin «Haftanın Mizahı» sütununu okuyun. Bu muharririn son cevherlerinden biri de, oğlumun bir sabah gazetesine yazdığı hiç alâkâm olmıyan bir yazıdan tutturup benim şahsım hakkında küfür bile denemeyecek â-dilikte bir sütun herze yumurtlamasıdır. Vakiâ ince ve zarif şakayı, zeki bir kafadan çıkacak mizahı her medenî ve az çok kültürlü bir insan her vakit zevkle karşılar. Fakat orta oyunu meydana danından kalem pehlivanlığına atılanların bu hazin manzarası insanı güldürmek şöyle dursun, kızdırmıyor bile. Yalnız öğreniyoruz, o kadar!

Halid Fahri Ozansoy

Dünyada ve yurddanda harb olduğunu bilmeyen imparatoriçe

(Baştarafı 5 inci sayfada)

tirtir, dinler. Amma binde bir kere... Daha fazlasına izin yoktur. Bu gibi alâ-lâde zevklerle (!) heves sarmak ancak insanlara yararlıdır. O; insanların üstünde bir mahlûktur ve düşünceleri kendine yetmeğidir.

İsterse arasında bahçesinde dolaşır. Tabii yapayalnız... Çünkü, imparatorun başka kimse ona arkadaşlık edemez. Onun da gezmeye gelinceye kadar düşüncecek binbir şeyi vardır. Bunun için «renkli çiçek» bembeyaz bir hayalet gibi tarhların arasında yalnız başına dolaşır. gene bembeyaz... Çünkü, Japon imparatoriçesinin başka renk giymesi yasaktır.

Müstesna günlerde asil kadınlar ziyarete gelirler. Günlerle, haftalarla kalabalık görmeyen Nagako onlarla uzun uzun konuşup, sessizlik içinde geçen günlerin acısını mı çıkarır sanırsınız? Ne gezer... Yıllar ve yıllardanberi tekrar edilmiş bayat birkaç söz... Hepsi o kadar. Japon imparatoriçesi çiçekten, musikiden başka şey konuşmaz.

Ya dünyada olup bitenler... Nagako acaba onlar hakkında ne düşünür? Ne düşünecek: Hiç... Çünkü o; sarayın dışında ne oluyor bilmez. Radyodan da duymuyor mu diyeceksiniz? Sarayda değil radyo, telefon bile yoktur. Şiir ve ilim

kitabları arasında yaşayan Nagako gazete nedir görmez ve kimse ona dünyada bahsedemez. Ederse gevezeliğini canîlî ödeyeceğini bilir. Nedimeler, hizmetçiler sorulmadan söz söylemez ve hiç gülmezler. Başları önde sessiz sessiz dolaşırlar. Kızlarını tayyareci, mühendis yapan bir memleket imparatoriçesini işte böyle bütün dünyadan habersiz yaşatır.

Peki ya kendisi hiç mi şüphelenmiyor şu dünyada acaba neler oluyor demiyor. Onun ruhu mukaddestir, pâk ve temizdir. Dünyaya aid düşünceler oraya ulaşamaz ve bu ruh yalnız güzel kokular, yalnız serin gölgelikler, yalnız tatlı seslerle beslenir.

Hudud boyunda on milyon Japon çarpışır. Silâh altındaki on milyon insanın yakını, uzağı bin endişe içinde harbit sonunu bekler. İmparatoriçe memlekette bir harb olduğunu bile hâlâ duymamıştır ve duymayacaktır. Çünkü Japon; susmayı bilir ve çünkü imparatoru böyle istemektedir.

Nakleden: Neyyir Kemal

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

EKZAMİN

Ekzeminin ilâcidir.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.

Adalar Malmüdürlüğünden:

Semt	Mevkil	Cinsi	Muhammen kirası
Büyükada	Kamino	Balık volli mahallî	400 00
Heybeli	İstavrolu	»	100 00
Burgaz	Köyünü	»	100 00
»	Manastır	»	50 00
»	Halik	»	400 00
»	Partik	»	50 00
Kınahada	Jarden önü	»	50 00
»	Karataş	»	50 00
»	Manastır	»	50 00
»	İskeleönü	»	25 00
»	Partik	»	50 00

Yukarıda evsafı yazılı volli mahalleri kiraya verilecektir.

İsteklilerin ve tediyе şartlarını anlamak isteyenlerin 19/1940 Cuma günü saat 14 de % 7,5 pey akçelerle birlikte Adalar Malmüdürlüğünde toplanan satış komisyonuna müracaat etmeleri. (10788)

İst. Lv. Amirliğinden:

2 No. lu Dikimevi terzi ve çadır kısımlarına gece ekibi için işçi alınacaktır. Bu ekip on beş günde bir gündüz ekibi ile tebdilen çalışacaktır. İsteklilerin aşağıda yazılı vesatikle Tophanede İki numaralı Dikimevi Müdürlüğüne müracaatları.

- 1 — İstida.
- 2 — Polisece musaddak hüsnühal varakası.
- 3 — Tifo aşu kâğıdı. «1074» 119

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Kuzum Hasan Bey dünyanın sonu mu geliyor, nedir?

... Asırlardanberi dünyanın en soğuk mintakalarından biri olan Buz denizinde...

... Şimdi herkesi terleten bir sıcak dalgası hü-küm sürüyormuş...

Hasan Bey — Tabii azizim, Fin - Rus harbi oraları cehenneme çevirdi!

Piyango Bayileri arasında ciddiyeti ve doğru sözlüğü ile şöhret bulan

TEK KOLLU CEMAL

Her zaman olduğu gibi daima birinci... Daima en önde...

Bu keşidenin en büyük ikramiyelerini yine TEK KOLLU CEMAL verdi:

1- Birinci büyük ikramiye **150.000 LİRAYI** Birinci keşideden itibaren devam eden Osmanbeyde Afitap sokağında 58 No. da Bayan Nebahat

İkinci keşidede biletini almaktan vazgeçerek işbu bilet Piyango Direktörlüğüne iade olundu.

BAYAN NEBAHAT BÜYÜK İKRAMIYEDEN MAHRUM KALDI.

DİKKAT: Birinci keşidede başladığınız bilete sonuna kadar inad edersesine devam ediniz.

2- İkinci büyük ikramiye **50.000 LİRA**

Kadıköyünde Çifte havuzlarda 238 No. da Şirketi Hayriye Fabrikası Usta başlarından Vehbi Usta 4369 No. biletle kazandı.

3- Üçüncü büyük ikramiye **25.000 LİRA**

Adresinin teşhirini arzu etmeyen Bay Leon 27256 No. biletle kazandı.

4- Dördüncü büyük ikramiye **12.000 LİRA**

Eyüpte Orman Koruma Talimhâminden Baş Çavuş Bay Hüseyin 6025 No. lu biletle kazandı.

YENİ TERTİP BİLETLER GELDİ

Acele ediniz. 5 on günlere kalmayınız.

ÇOK DİKKAT...

Bundan sonra Piyango çekiliş günleri her ayın 7 sindedir.

Taşra Siparişleri vaktinde sür'atle gönderilir.

Kısa Adres: (İstanbul TEK KOLLU CEMAL) kâfidir,

Hiçbir yerde Şubesi yoktur.

50.000 Lira kazanan Bay Vehbi Usta paralarını Tek Kollu Cemalden alıyor.

12.000 Lira kazanan Baş Çavuş Bay Hüseyin paralarını Tek Kollu Cemalden alıyor.

Adres : Eminönü Tramvay Caddesi 27 No. TEK KOLLU CEMAL GİŞESİ Sahibi Malûl Gazi Emekli Sübaylardan CEMAL GÜVEN

VİROZA

PATI KULLANINIZ.

Her türlü yanıkları, kan çıbanlarını, meme iltihaplarını ve çatlakları, koltuk altı çıbanlarını, dolama, akneler, ergenlikler, traş yaralarını, çocukların ve büyüklere her türlü deri iltihablarını en erken ve en emin tedavi eder. VİROZA mikropların yaşamasına mani olur.

ŞEHİR KULÜBÜ ADAPAZARI

İdare Hey'eti Başkanlığından:

Adapazarındaki Şehir kulübü umumî heyeti 15 Kânunusani 940 Pazartesi günü saat 18 de Adapazarı Hükümet caddesi Belediye oteli karşısındaki Merkez binasında içtimaa davet olunur:

RUZNAME:

- 1 - Ana nizamnamesinin 8 inci maddesinin tadili.
- 2 - Geçen seneki hesapların tetkiki ve eski idare heyetinin ibrası.
- 3 - Yeni sene bütçesinin tasdiki.
- 4 - Yeni idare heyetinin seçimi.

Türkiye Tiftik ve Yapağı İhracatçıları Birliğinden:

Ellerinde tiftik ve yapağı ihracat vesikasını hâmil olanların Birliğimize kayıtları hakkında mukaddema yapılan ilândaki kayıd müddetinin görülen lüzum üzerine İkincikanun 1940 nihayetine kadar temdid edildiğini ve âlâkadarların kaydı için İstanbul Ticaret ve Zahir Borsasında Birlik umumî kâtibliğine müracaat ederek kayıtlarını yaptırmaları, aksi takdirde ihracat yapabilmelerine kanunî imkân olmadığı ilân olunur.

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 50 aded çift hurç, yüzer aded büyük ve orta boy, elli aded küçük boy müvezzi çantası alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 31/1/940 tarihine rastlayan Çarşamba saat 14,30 da B. Postane binası birinci katta P. T. T. Müdürlüğü odasında toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Muhammen bedellî «4402» lira «50» kuruş, muvakkat teminat «330» lira «19» kuruştur. İsteklilerin tipe esas nümuneleri ve alıma esas fennî ve eksiltme şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idarî kalem levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de 939 senesine aid ticaret odası vesikası, muvakkat teminat makbuzları birlikte komisyona müracaatları. «314»

SEHHAR ve CAZİP TENİ'ni NASIL MUHAFAZA EDİYOR ?

10 senelik izdivaçtan sonra

Her kadın -hattâ 40 tan yukarı olanlar bile, açık, taze ve kuruşuz bir tene, genç kızların bile iftihar edebileceği nermin ve yumuşak bir cilde malik olabilirler. Bunu, Tokalon ile tedavi, -günde 3 dakika, 10 günde garanti edebilir.

Her akşam yatmadan evvel cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon kremi kullanınız. Terkinde Viyana üniver. sitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşf ve «BIOCEL» tabir edilen kıymetli gençlik cevheri vardır. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Buruşuklukları giderir. Her sabah da yağsız beyaz renkteki Tokalon kremi kullanınız. Siyah benleri eritir ve açık mesameleri sıklaştırır ve cildi yumuşatıp gençleştirir. 10 gün zarfında müsmir bir netice elde edeceksiniz.

ADEMI İKTİDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur (Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

Türkiye Tiftik ve Yapağı İhracatçıları Birliği Muamelât Şefliğine

175 lira ücretle aşağıda zikredilen şeraiti haiz olan talib'ler arasında 17.1.1940 Çarşamba günü saat 14,5 da İstanbul Ticaret Odası umumî kâtiblik bürosunda müsabaka imtihanı yapılacaktır. Talib olanların müsabaka gününden evvel vesaikini İstanbul Ticaret Borsası Komiserliğine getirmeleri ilân olunur.

1 - Yüksek Tahsil görmüş olmak. 2 - Fransızca bilmek. 3 - Askerliğini ifa etmiş bulunmak. 4 - Yaşı 25-45 arasında olmak.

PROTEJİN

Gençleri FRENGİ ve BELŞOĞUKLUĞU

Afetinden Koruyan yegâne ilâçtır.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

D. D. Yolları Sivas cer atelyesinde çalıştırmak üzere tecrübell elektrikçi ustalarına acele ihtiyaç vardır. Yüksek tevettür şebekesinde, motor montaj ve tamiratında, müte, madî ve mütenavip motor sargılarında çalışmış işçilerden talip olanların H. Paşa garında birinci işletme müdürlüğüne müracaat etmeleri (303)

Muhammen bedellî 1109 lira olan muhtelif cins, eb'at ve miktarlarda 13 kalem dökmö boru teferruâtı 15/1/1940 Pazartesi günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 83 lira 18 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme gün saatine kadar Komisyona müracaatları lâzımdır. Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (10858)

NİMET ABLA

Her ay olduğu gibi
Bu son keşidede dahi; Gene en büyük
ikramiyelerin hepsini

NİMET ABLA

nın
NİMET GİŞESİ
vererek Rekorların Rekorunu kazandı.

Sevimli ve Uğurlu Elli
PIYANGO KRALİÇESİ NİMET ABLA

NİMET ABLANIN Uğurlu
elinden bilet alıp en büyük
ikramiyeyi kazanan Fenerde
Kiremit mahallesinde 4 No.
da Bayan Vesile

25'000 LİRA kazanan Çengelköyde Ha-
mam arkası 1 No. da Bayan Şeref Gürel

NİMET ABLANIN Uğurlu
elinden bilet alıp büyük ik-
ramiyeyi kazanan Eyüb 36 n-
cı Okul Öğretmeni Bayan
Leman

50.000 LİRA

4369 numaralı biletle izdihamdan dolayı isim
ve adresini bildiremeyen bir zata

25.000 LİRA

27256 No. lu biletle Çengelköyünde Hamam
arkasında No. 1 de Bayan Şeref Gürel'e

15.000 LİRA

14562 No. lu biletle Kadıköyünde Bay Ah-
med'e

12.000 LİRA

6025 No. lu biletle Sarıyerde Bayan Mü-
kerrem'e

Kazandırdı ve paralarını tamamen verdi.

MÜHİMDİR OKUYUNUZ:

NİMET ABLA, Kazandırdığı büyük ikramiyeleri hiçbir namla on para kesmeden paralarını derhal veriyor.
Sayın müşterilerim bizzat gelip paralarını almalarını rica ederim.

MİLLÎ PİYANGONUN YENİ BİLETLERİ GELDİ

Birinci Pilânı Çok Zengindir. Son günlere kalmadan Biletlerini NİMET ABLANIN Uğurlu elinden alınız.

Nazarı dikkate: Millî Piyangonun keşide günleri değişmiştir. Birinci keşide 7 Şubat, İkinci keşide 7 Mart ve Üçüncü keşide 7 Nisandır.

Birinci keşidenin en büyük ikramiyesi
80.000 LİRADIR.
biletin bedeli 1 liradır.

İkinci keşidenin en büyük ikramiyesi
100.000 LİRADIR.
biletin bedeli 1 liradır.

Üçüncü keşidenin en büyük ikramiyesi
150.000 LİRADIR.
biletin bedeli 2 Liradır.

Taşra siparişleri muntazam ve seri gönderilir. Hiçbir yerde şubesi yoktur.

Adres: Eminönü Tramvay Caddesi No. 29/31, Telefon: 22082

NİMET GİŞESİ Sahibi NİMET ABLA